

Lappeenranta Keskustaajaman osayleiskaava-alueen muinaisjäännösten täydennysinventointi 2012

**Timo Jussila
Ville Laakso
Timo Sepänmaa**

Kustantaja: Lappeenrannan kaupunki

Sisältö:

Perustiedot	2
Yleiskartta	4
Inventointi	5
Historiallinen aika	5
Havainnot	6
Päätelmät	6
Lähteet	6
Asutus 1767	7
Muinaisjäännökset	15
LAPPEENRANTA 1 SAKSANNIEMI KÄRJENLAMPI	15
LAPPEENRANTA 2 ETU- JA TAKA-MUNTERO	19
LAPPEENRANTA 4 HUHTINIEMI	22
LAPPEENRANTA 5 HONKASAARI.....	24
LAPPEENRANTA 6 KAISLARANTA.....	25
LAPPEENRANTA 9 HYÖTIÖNSAARI 1	27
LAPPEENRANTA 10 UTRANSAARI	28
LAPPEENRANTA 11 MURHEISTENRANTA.....	30
LAPPEENRANTA 17 HIETARANTA.....	31
LAPPEENRANTA 20 HYÖTIÖNSAARI 2	33
LAPPEENRANTA 21 RUOHOSAARI	35
LAPPEENRANTA 22 RUTOLA-SAHALAHTI 1	37
LAPPEENRANTA 23 RUTOLA-SAHALAHTI 2.....	39
LAPPEENRANTA 24 RUTOLA-HIETARANTA 2	40
LAPPEENRANTA 24 /2 RUTOLA-HIETARANTA 3	41
LAPPEENRANTA 37 HIEKKANIEMI	42
LAPPEENRANTA 51 TENHAMOINLAHTI.....	44
LAPPEENRANTA 53 HYÖTIÖNSAARI 3	46
LAPPEENRANTA 54 HYÖTIÖNSAARI 4	47
LAPPEENRANTA 56 LAIHIANRANTA	47
LAPPEENRANTA 80 HUHTINIEMI 2	48
LAPPEENRANTA 132 LAPPEENRANNAN LINNOITUS	49
LAPPEENRANTA 133 LAPPEENRANNAN LINNOITUS	51
LAPPEENRANTA 168 PALLON HAUTAUSMAA.....	51
LAPPEENRANTA 184 PONTUKSEN KAIVANTO	53
LAPPEENRANTA 257 HÖYTIÖNSAARI 5	56
Löytöpaikat	58
LAPPEENRANTA 18 TYYSTERNIEMI.....	58
LAPPEENRANTA 42 VOISALMI	59
LAPPEENRANTA 137 LINNOITUS-LÄNSIRINNE.....	59

Perustiedot

Alue: Keskustaajaman osayleiskaava alueen länsiosa, keskusta ja itäosa.

Tarkoitus: Täydentää ja päivittää aiempia inventointeja ja tutkimuksia, sekä laatia kooste alueen muinaisjäänöksistä.

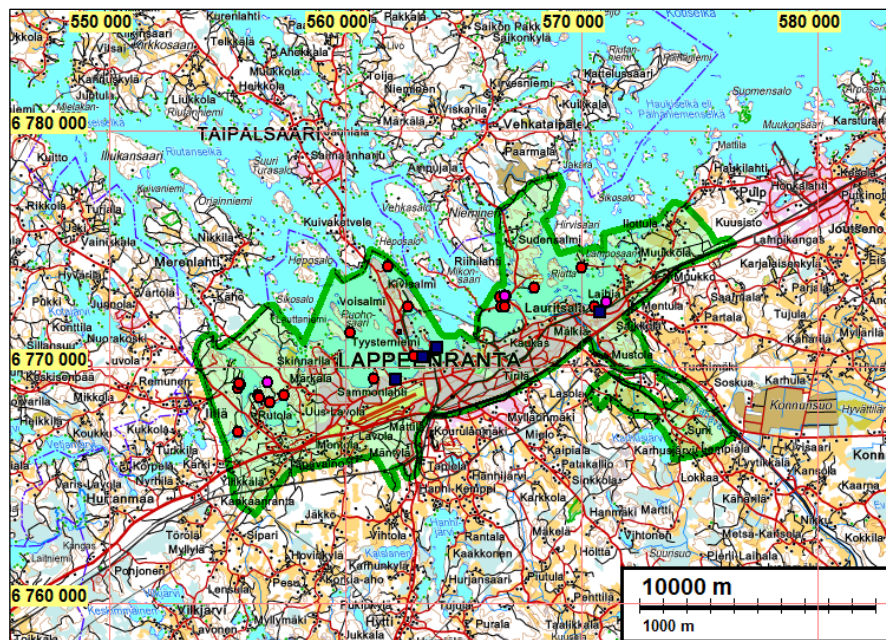
Kustantaja: Lappeenrannan kaupunki.

Työaika: Maastotyö lokakuun lopulla 2012

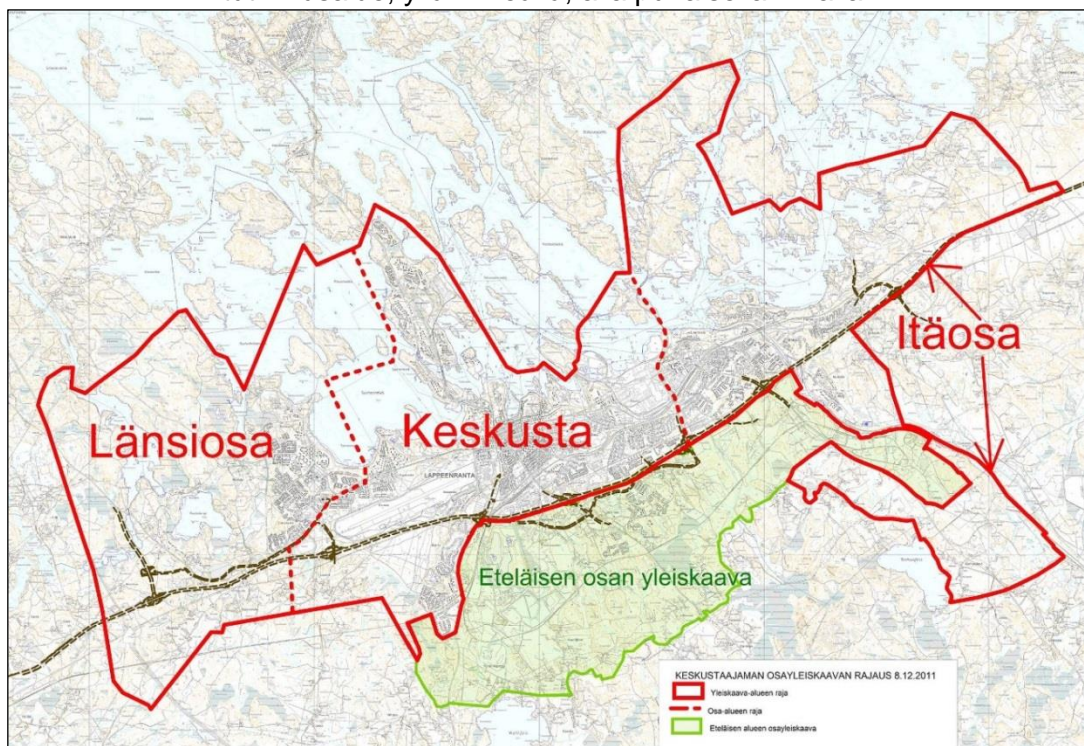
Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila, Ville Laakso ja Timo Sepänmaa.

Aiemmat tutk: Useita pienten osa-alueiden inventointeja 2000-luvulla. Laajemmat inventoinnit Miettinen T. 1974 ja Jussila T 1998.

Tulokset: Valittuja ennestään tunnettuja kohteita tarkastettiin. Näistä kaksi kivikautista asuinpaikkaa todettiin tuhoutuneiksi ja ehdotetaan suojelun poistamista. Uusia kivikautisia asuinpaikkoja löytyi 1 (Hyötiönsaari 5). Kartoitettiin Pontuksen kanavan alue. Inventoinnissa tarkastettiin alueita, jotka ovat aiemmissa inventoinneissa jääneet huomiotta tai hyvin vähälle huomiolle. Lisäksi tarkasteltiin historiallisen ajan muinaisjäännösten löytämismahdollisuuksia vanhojen kylien alueella, mm vanhoja karttoja tarkastelemalla sekä maastossa. Hist. ajan muinaisjäännökseksi luokiteltavia kohteita ei voitu tarkemmin paikantaa mutta kyllä ns. intressialueita.

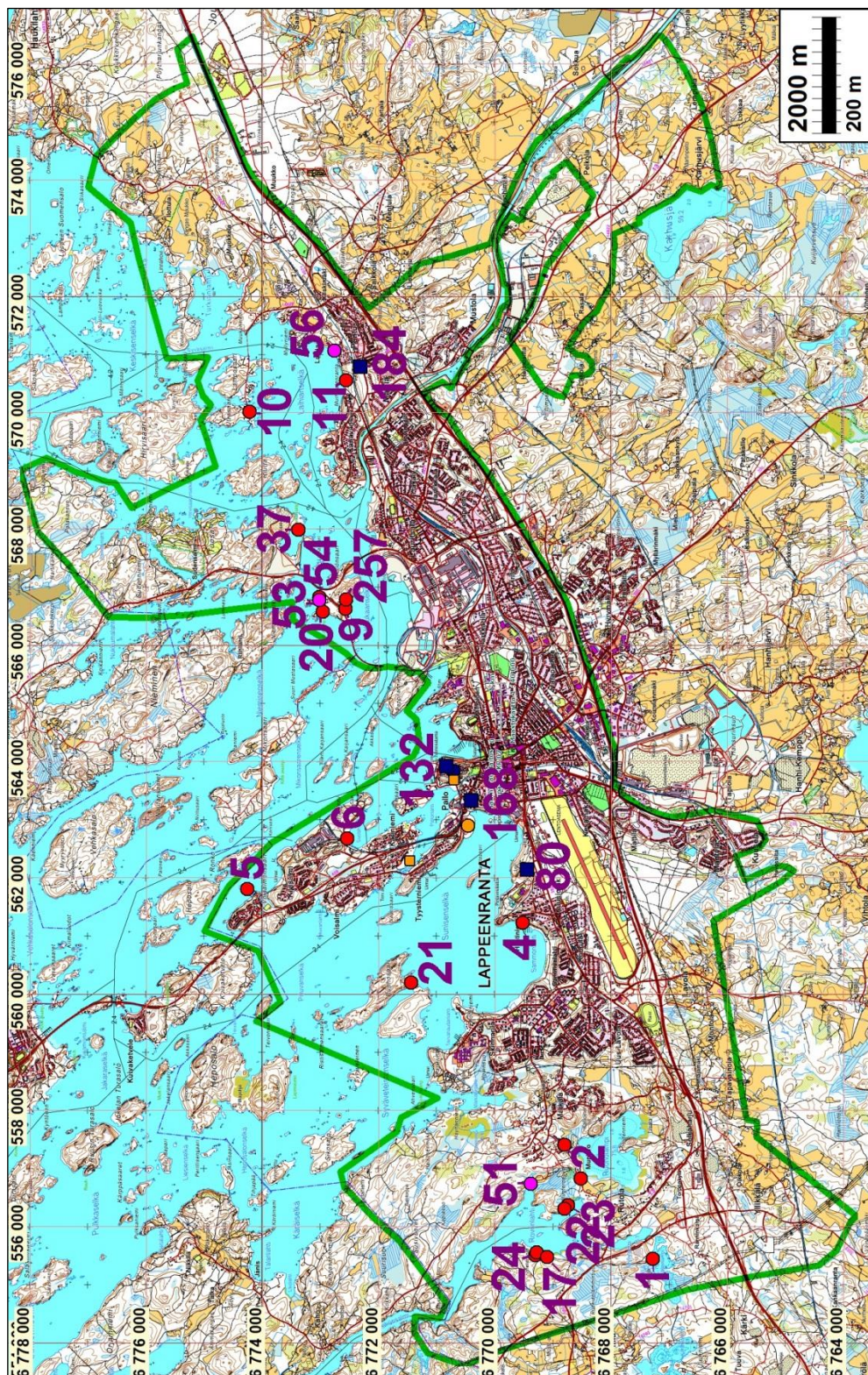

tutkimusalue, yllä vihreällä, alla punaisella viivalla.

Selityksiä: Kohteiden numerointi on epävirallinen, vain tätä raporttia varten karttaviitteeksi. Koordinaatit "NE" ovat ETRS-TM35FIN (Euref) ja "PI" kkj yhtenäiskoordinaatit (YKJ). Kartat ja ilmakuvapotteet ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartta ja ilmakuvapohjat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2012 ellei toisin mainittu. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta.

Yleiskartta

Muinaisjännökset eri symbolein. Punainen=kivikausi, sinipun=varh.metallikausi, sininen=historiallinen. Tutk. alueen rajausta vihreällä.

Inventointi

Inventointi liittyy Lappeenrannan kaupungin keskustaajaman seudun osayleiskaavoitukseen. Inventoitavaksi alueeksi määrättiin osayleiskaava-alueen osa-alueet länsiosa, keskusta ja itäosa. Eteläosan kaavoitus on jo suoritettu. Inventointi oli ns. täydennysinventointi. Lappeenrannan alueella on suoritettu perusinventoinnit v. 1974 ja 1998. Vuoden 1998 inventoinnin suoritti allekirjoittanut (Timo Jussila), jolloin silloisen Lappeenrannan alue inventointiin melko lailla perusteellisesti. 2000-luvulla alueella on suoritettu useita suppeahkoja osa-alueinventointeja, mm. Munteron-Ruoholammen alueella, Ruohosaassa ja Hyötiösaassa. Lappeenrannan linnoituksen aluetta on tutkittu suhteellisen runsaasti 1980-luvulla ja 2000-luvulla.

Tämän täydentävän muinaisjäänösinventoinnin tarkoituksena oli tarkastaa osa-alueita, jotka aiemmissa inventoinneissa ovat jääneet vähälle huomiolle tai kokonaan huomiotta. Lisäksi alueella oli tarkoitus inventoida historiallisen ajan muinaisjäänöksiä, ainakin niin että niille potentiaaliset alueet ja maastot saataisiin paikannettua. Lisäksi erikseen kartoitettiin Pontuksen kanavan alue. Inventointi keskittyi yksinomaan muinaismuistolain tarkoittamiin muinaisjäänöksiin. Historiallisen ajan inventoinnin suorittivat Ville Laakso ja Timo Sepänmaa. Timo Jussila tarkasti joitain valittuja ennestään tunnettuja muinaisjäänöksiä sekä tarkasti - lähinnä esihistorian varalta aiemmin vähän tutkittuja maastoja.

Nyt tutkittuja alueita olivat Tuosan saassa Sudensalmen ja Sudenniemen alueet, ja Sudenniemen koillispuolinen alue Savistonlahden ja Roikanniemen välillä. Muukkolassa ja Ilottulassa (alueen itäisin osa) tarkastettiin yksittäisiä, valittuja maastonkohtia. Alueen länsiosassa tarkastettiin valittuja rantakaistoja ja alueita Märkälänlahden pohjoispuolella, sekä Rovonlahden pohjoisosassa, lahden länsi- ja itärannalla. Näillä em. alueilla kuljettiin ainoastaan nykyisen rannan ja Saimaan korkeimman rannan (n. 82,5 - 76 m) välisillä ranta-alueilla. Historiallisen ajan täydennysluonteinen inventointi keskityi lähes yksinomaan tutkimusalueen eteläreunoilla sijaitsevien vanhojen kylien alueelle, sekä Muukkolan ja Ilottulan alueelle. Linnoituksen aluetta ja seutua ei nyt tutkittu lainkaan.

Täydennysinventoinnin päätehtävä oli lisäksi tuottaa ajantasainen yhteenveto osayleiskaava-alueen muinaisjäänöksistä.

Historiallinen aika

Lappeenrannan kaava-alueen rautakauden–historiallisen ajan kohteiden inventointi

Ville Laakso.

Menetelmät

Lähes puolet kaava-alueesta on tiheästi rakennettua nykyisen Lappeenrannan kaupungin taajama-alueita. Alueeseen kuuluneiden saarien historiallisen ajan maankäyttö arvioitiin mantereista osaa vähäisemmäksi ja ensisijaiseksi tutkimuskohteeksi valittiin vanha kyläasutus taajama-alueiden ulkopuolella. Nykyisen rakennetun kaupunkialueen ulkopuolella tutkimusalueella tämä tarkoitti käytännössä (lännestä itään lueteltuina) Yliikkälän, Oikkolan, Tapavainolan, Montolan, Lavolan, Lasolan, Rasalan, Lempiälän, Laihalan, Muukkolan ja Ilottulan maakirjakyliä.

Kaikki mainitut kylät ovat olleet asuttuja viimeistään 1500-luvun puolivälissä (ks. esim. Partanen 2011:132–135) – todennäköisesti myös Montola, jota ei tuossa vaiheessa vielä mainita itsenäisenä kylänä.

Historiallisten karttojen (*Aflidne Excellencen grefve Steinheils Karta öfver Wiborgs län 1805*, Yleiskartta 124, Kansallisarkisto ja *Charta öfver Mustala, Lappvesi, Pujalka, Kahila, Barkarila, Lukala, Pickala, Hardickala, Bajarila och Mikonsari Byars ägor... 1767*, Maanmittaushallituksen arkisto 125 Lappee 1A a–e, Kansallisarkisto) avulla voitiin todeta, että isojakoa vanhempi asutus on ao. kylissä sijoittunut samoille alueille kuin vielä 1900-luvun maanviljelysasutus – usein jopa siten, että talonpaikat näyttävät vastaavan nykyisiä pihapiirejä.

Ensisijaiseksi tutkimusmenetelmäksi valittiin peltoalueiden pintapoiminta. Maastotöissä osoittautui, että – ilmeisesti poikkeuksellisen sateisesta syksystä johtuen – vain pieni osa tutkimusalueen potentiaalisiksi katsotuista pelloista oli mulloksella. Kaikki avoimma olleet pellot tarkastettiin em. kylien alueella. Koska pintapoimintuihin alueisiin ei voitu vaikuttaa, menetelmää voidaan luonnehtia satunnaisotokseksi keskiaikaisten kylien keskeisimmistä alueista.

Erikseen päätettiin dokumentoida Pontuksen kaivanto, Saimaan ja Viipurinlahden välisen kanavan ensimmäisen kaivuyrityksen synnyttämä salpausselän halkaiseva ura, jota on ryhdytty kaivamaan viimeistään 1600-luvun alussa. Kohdetta on pidetty merkittävänä muinaisjäännöksenä (Laakso 2011:118), mutta sitä ei ole aikaisemmin arkeologisesti dokumentoitu.

Havainnot

Vanhan asutuksen kyläalueet

Satunnaisia mulloksella olleita pienialaisia peltoalueita tarkastettiin kaikissa muissa mainituissa kylissä paitsi Muukkolassa ja Ilottulassa, joissa avoimia peltoalueita ei ollut. Lisäksi tarkastettiin peltojen liepeillä olevia metsäalueita. Inventoinnissa ei todettu merkkejä kiinteistä muinaisjäännöksistä.

Sen sijaan todettiin Montolan kylässä, sekametsää kasvavalla kumpareella, noin 12 metriä pitkä juoksuhauda, joka liittyy toiseen maailmansotaan ja Salpalinjaan. Juoksuhaudan päät ovat kohdassa P 6766584/I 559079 ja P 6766582/I 559091. Jäännös on suhteellisen hyvin säilynyt.

Pontuksen kaivanto: Ks. kohdekuvaus s. 53

Päätelmät

Vaikka vanhojen kyläalueiden suppea-alaisessa pintapoiminnassa ei saatu havaintoja ennen tuntemattomista kiinteistä muinaisjäännöksistä, ovat kaikki mainitut 1500-luvulla asutut kylät jo topografian ja historiallisten lähteiden perusteella erittäin potentiaalisia ajatellen rautakauden, keskiajan ja uuden ajan alun arkeologiaa. Niihin on syytä kiinnittää huomiota tulevissa arkeologisissa inventoinneissa ja esimerkiksi kaavoitustyön jatkuessa.

Vaikuttaa todennäköiseltä, että inventoiduissa kylissä varhaishistoriallinen – ja kenties jo rautakautinen – asutus noudattaa samaa kaavaa kuin Etelä-Karjalasta on aiemminkin havaittu: asuinpaikat ovat todennäköisesti varsin usein sijainneet nykyisten pihapiirien alueella (ks. Laakso & Bilund 2001; Laakso & Aartolahti 2007–08; Laakso 2011:61).

Pontuksen kaivanto on suhteellisen hyvin säilynyt, näyttävä ja valtakunnallisesti ainutlaatuinen kiinteä muinaisjäännös, joka on sellaisena otettava huomioon tulevassa maankäytössä.

Lähteet

Laakso, Ville & Bilund, Antti 2001: Lappeenrannan rautakauden ja keskiajan kohteiden

arkeologinen inventointi 2001. *Painamaton tutkimusraportti Museoviraston arkistossa.*

Laakso, Ville & Aartolahti, Akuliina 2007–08: Lappeen kihlakunnan rautakauden ja historiallisen ajan arkeologinen inventointi 2007–2008 (Lappeenranta, Lemi, Joutseno). *Painamaton tutkimusraportti Turun yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa.*

Laakso, Ville 2011: Ensimmäiset lappeelaiset – pitäjän alue esihistoriasta keskiajalle. *Kauskilasta keisarin aikaan. Lappeen historia* I:10–118, 330–335, 342–353.

Partanen, Jukka 2011: Lappee uuden ajan alussa. *Kauskilasta keisarin aikaan. Lappeen historia* I:119–177.

Asutus 1767

Lappeen pitäjänkartalta v. 1767 digitoitiin talot nykyiseen koordinaatistoon (työn teki T. Sepänmaa Ville Laakson antamasta materiaalista). Kartan asemointi oli suhteellisen hankalaa ja digitointi ei siten ole kovin tarkka. Talojen paikannustarkkuudeksi arvioitiin karkeasti n. 50-200 m (ympyrän halkaisija minkä sisällä talo on suurella todennäköisyydellä sijainnut). Tutkimusalueella sijainneet 1700-luvun talotontit, jotka eivät ole kaupunkialueella, sijoittuvat lähes kaikki nykyisten tilakeskusten alueelle tai aivan liepeille – käytännössä talotontit lienevät olleet nykyisten talojen kohdilla. Kartan perusteella vaikuttaa siltä että selvästi autoituneita talo/kylätontteja jotka edelleen voisivat olla arkeologisessa mielessä ehjiä (siis ei rakennetulla alueella) ei alueelle osu kuin ehkä muutama:

- Puhakan (Pohacka) talo Pontuksessa, Pontuksen kanavakaivannon länsipuolella radan eteläpuolella (noin N 6772264 E 570497), alueella joka nyt on rakentamatonta ja metsää. Valitettavasti paikkaa ei huomattu tarkastaa maastotyön aikana.
- Karhusjärven eteläpään länsirannalla, nykyisen Uutelan talon tasalla sijainnut talonpaikka jonka nimestä ei saatu selvää Tas???Ido (n. N 6766544 E 574005). Alue on nyt peltoa.
- Lännessä Ruoholammin eteläosan itäpuolella sijainnut Käijsalan talotontti. Tämäkin paikka jäi maastotyön aikana tarkastamatta – paikannuksessa oli tuossa vaiheessa virheitä.

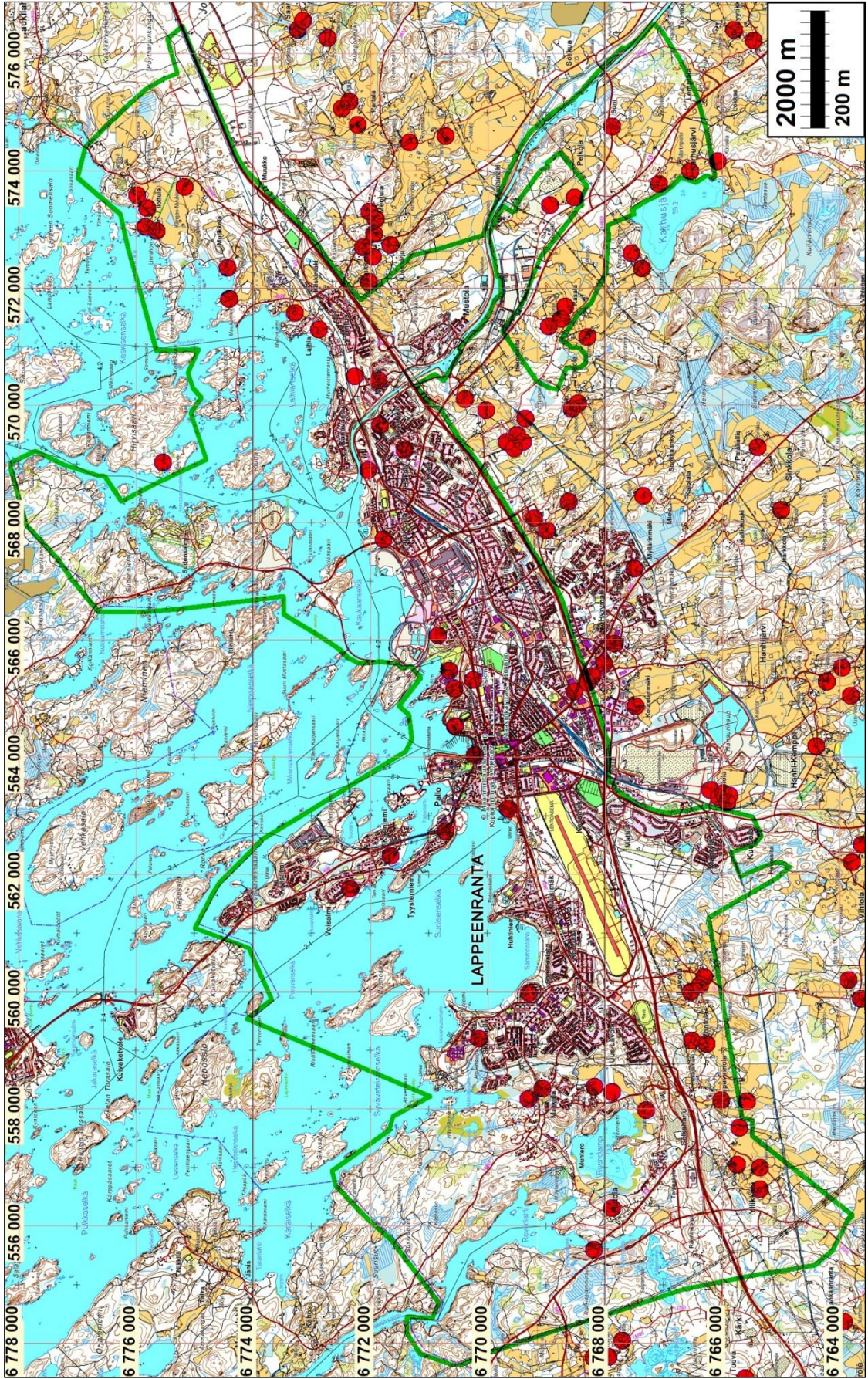
Tiheästi rakennetun kaupunkialueen ulkopuolella voi periaatteessa vanhojen 1700-luvun talonpaikkojen kohdalla ja liepeillä tai topografisesti sopivalla kohdalla lähistöllä sijaita arkeologisoituneita jäänteitä vielä vanhemmasta 1600-1500-lukujen, ehkä varhaisemmastakin asutuksesta. Niiden löytäminen vaatisi tarkempia tutkimuksia, joihin tämän inventoinnin puitteissa ei ollut mahdollisuutta. Pellot olivat nurmella tai sängellä jolloin silmänvarainen havainnointi ei ollut mahdollista vaan tuloksellinen etsintä olisi vaatinut tiheää koekuopitusta. Alla oleville kartoille on merkitty vanhat talo- ja kylätontit. Niiden lähialuetta muualla kuin kaupunkialueella, voi rakentamattomilta osin pitää arkeologisena *intressialueina*. Tämä voisi tarkoittaa sitä, että esimerkiksi asemakaavoitusvaiheessa tai kun alueelle ollaan toteuttamassa (laajempaa) rakentamista, tulisi nämä alueet tutkia tarkemmin ns. asemakaavatasoisella inventoinnilla tai tarkkuusinventoinnilla. Tällöin olisi mahdollista myös laajemmalla arkisto- ja karttatutkimuksella paikantaa 1700-luvun talotontit tarkemmin. Kuitenkin nämä kartoilta paikannettavat talotontit itse eivät välttämättä ole arkeologisesti mielenkiintoisimpia kohteita vaan niiden lähiympäristö ja lähialue laajemminkin, jossa voisi periaatteessa sijaita arkeologisesti säilyneenä jäänteitä vanhimmasta tai ainakin 1700-lukua varhaisemmasta vakituisesta maanviljelykulttuurin asutuksesta.

Tutkimusalueella sijaitsevat, v. 1767 kartalle merkityt talot (koordinaatit karkeasti):

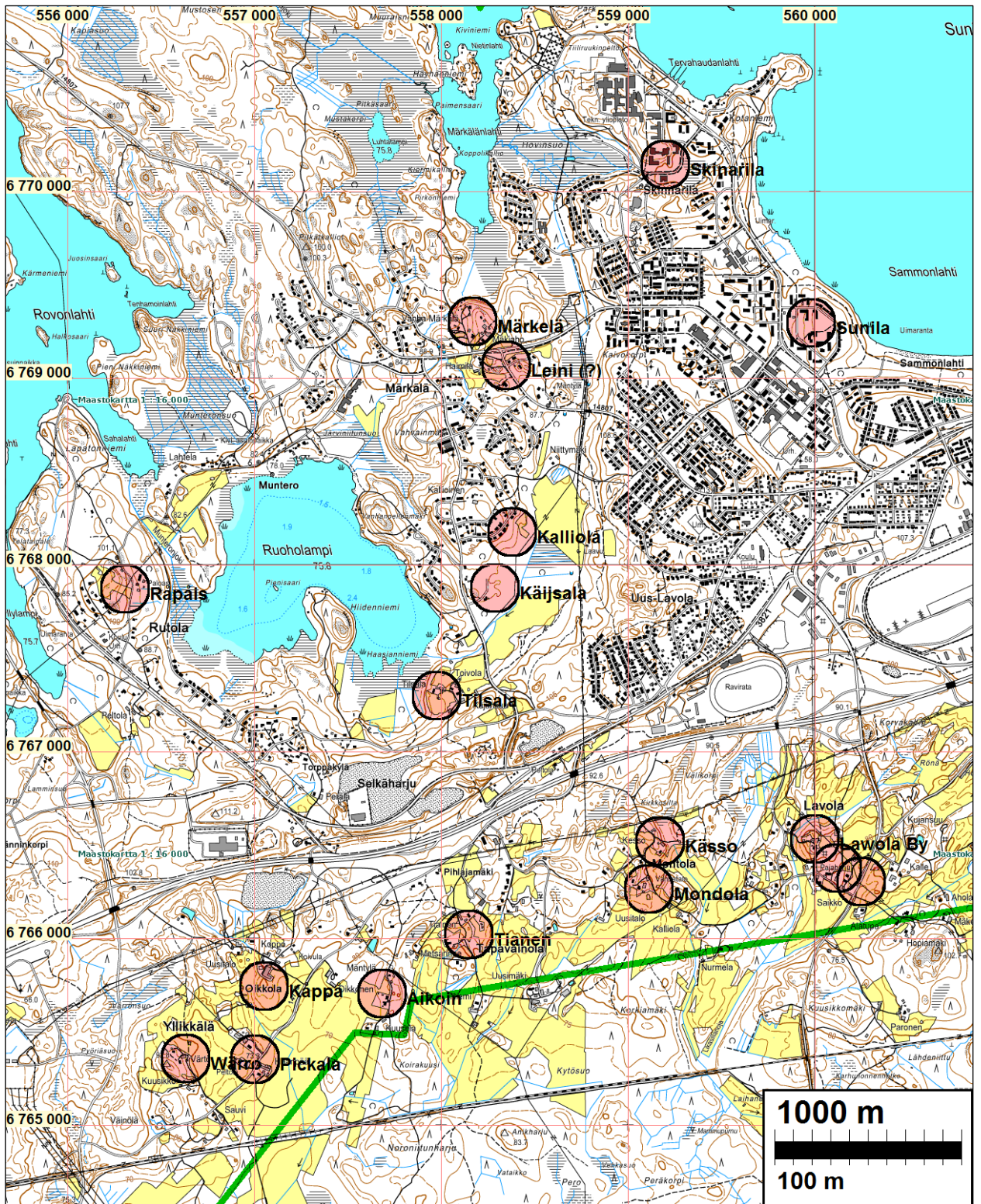
N	E	nimi
6770848	566077	Barkarilla
6770716	562737	Dysterniemi

6768516	565125	Gräjula
6773284	571581	Hardika
6775644	572977	Ilutula By
6775832	573049	Ilutula By
6775804	573369	Ilutula By
6770564	565169	Kahilla
6768176	558381	Kalliola
6775164	573733	Kangasmouko
6771832	569657	Koiro(????)
6768296	565273	krog
6765744	557053	Kåppå
6767876	558289	Käijsala
6766520	559173	Kässon
6772872	571301	Lajhia
6772040	568905	Laurizala
6766304	560249	Lawola By
6766376	560121	Lawola By
6766532	560001	Lawola By
6769068	558349	Leini (?)
6768672	571689	Lämbiätä (?)
6768748	571477	Lämbiätä (?)
6768960	571353	Lämbiätä (?)
6766264	559113	Mondola
6770248	565317	Mondola
6771860	570433	Mälkiä
6769304	558169	Märkelä
6774408	571821	Niemi(????)ky
6765352	557005	Pickala
6769652	563121	Pikai(??)ka
6772264	570497	Pohacka
6767080	573777	Porvari
6770216	564045	Prästegård
6770556	564529	Pujalka
6770660	565477	Rongda
6767872	556309	Råpåis
6770144	559201	Skinarila
6769296	559981	Sunila
6767872	574761	Sunilandu (?)
6766544	574005	Tas(???)ldo
6766020	558149	Tianen
6767300	557977	Tilsala
6775980	573593	Tirjsala
6771656	562325	torp
6772348	561765	torp
6774436	572353	Turkia
6765356	556633	Wårro
6765704	557685	Åikoin
6771776	567725	(????)ala
6771420	569241	Hakali

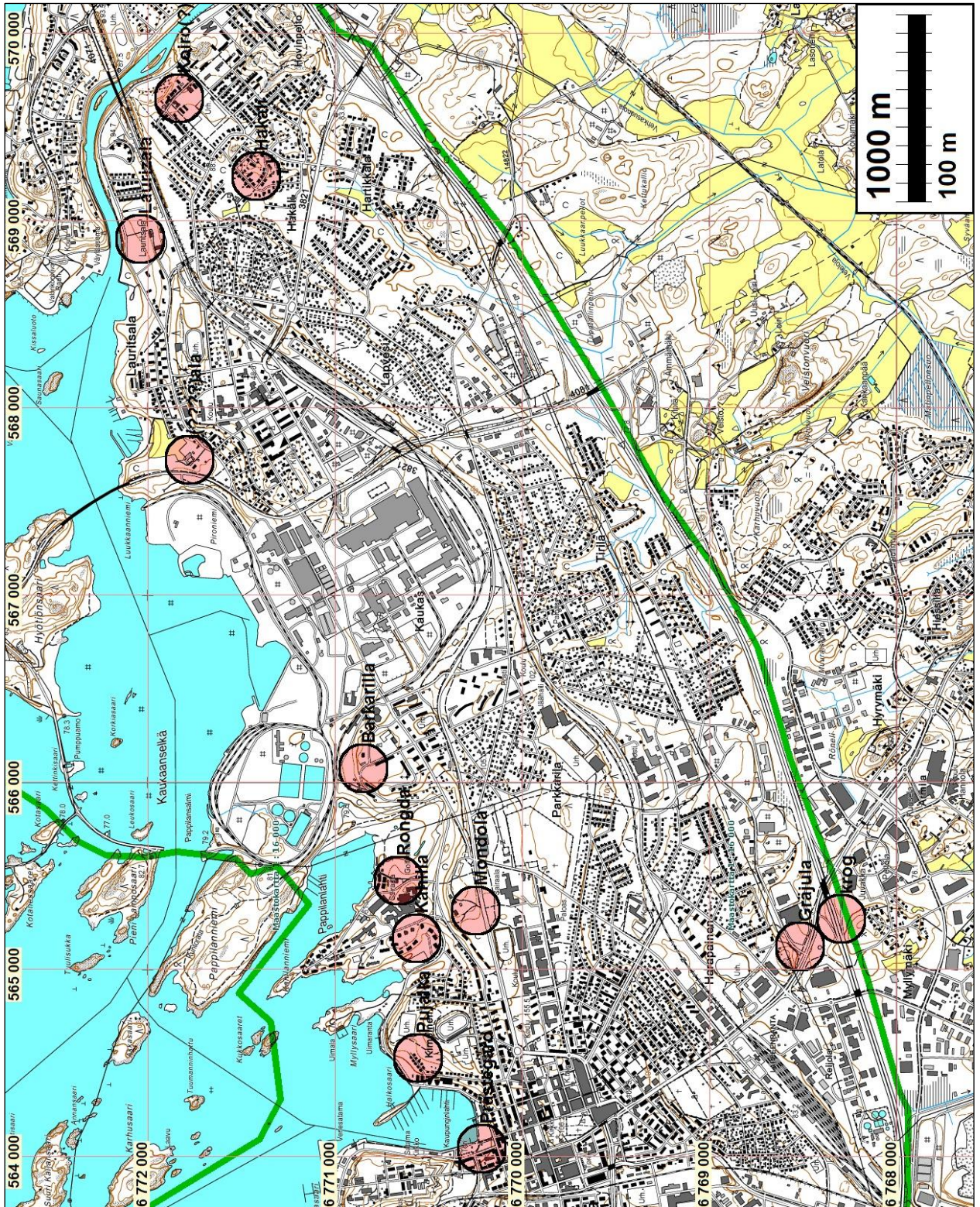

Talot ja torpat 1767

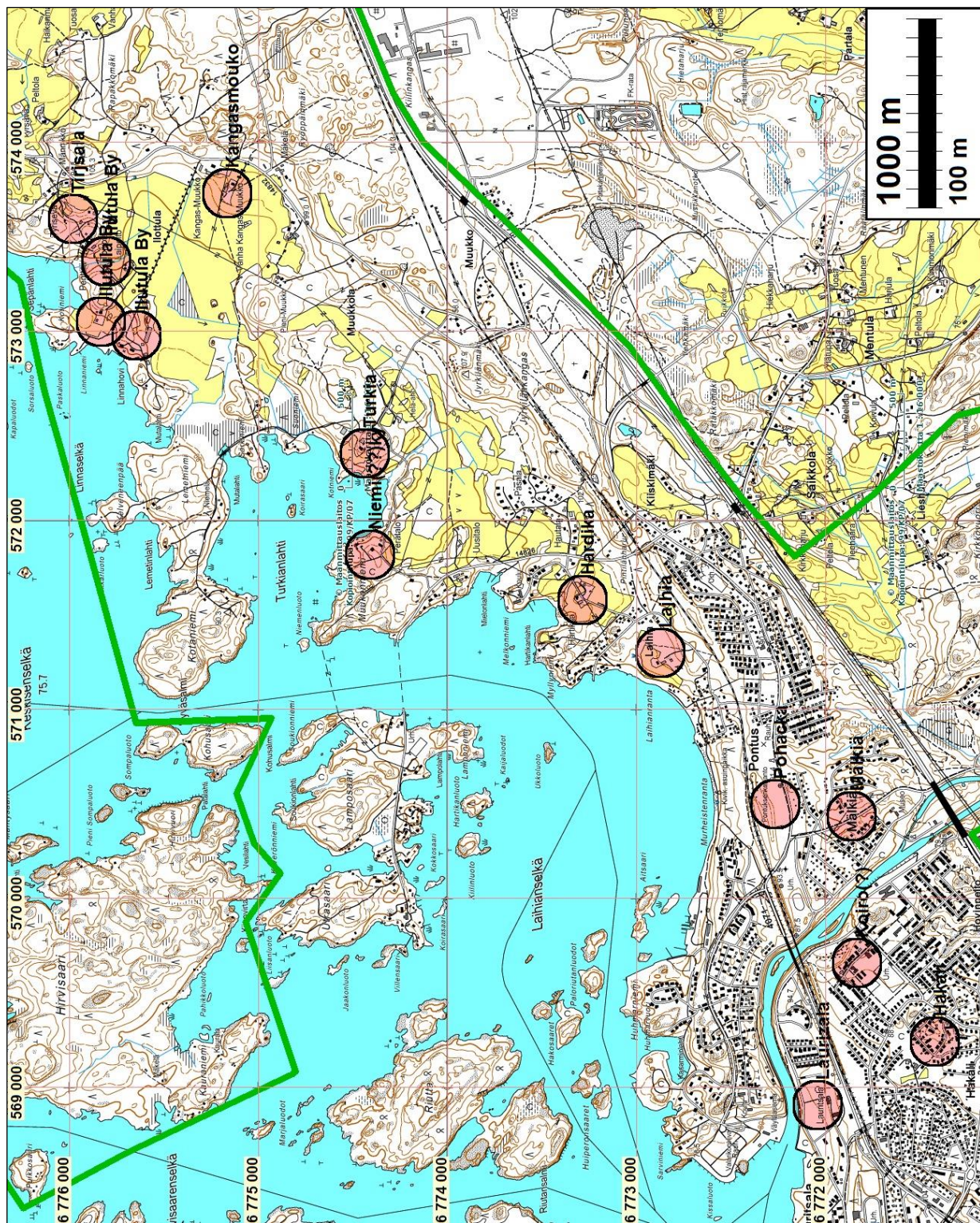

Länsiosa. 1767 talojen sijoittuminen karkeasti.

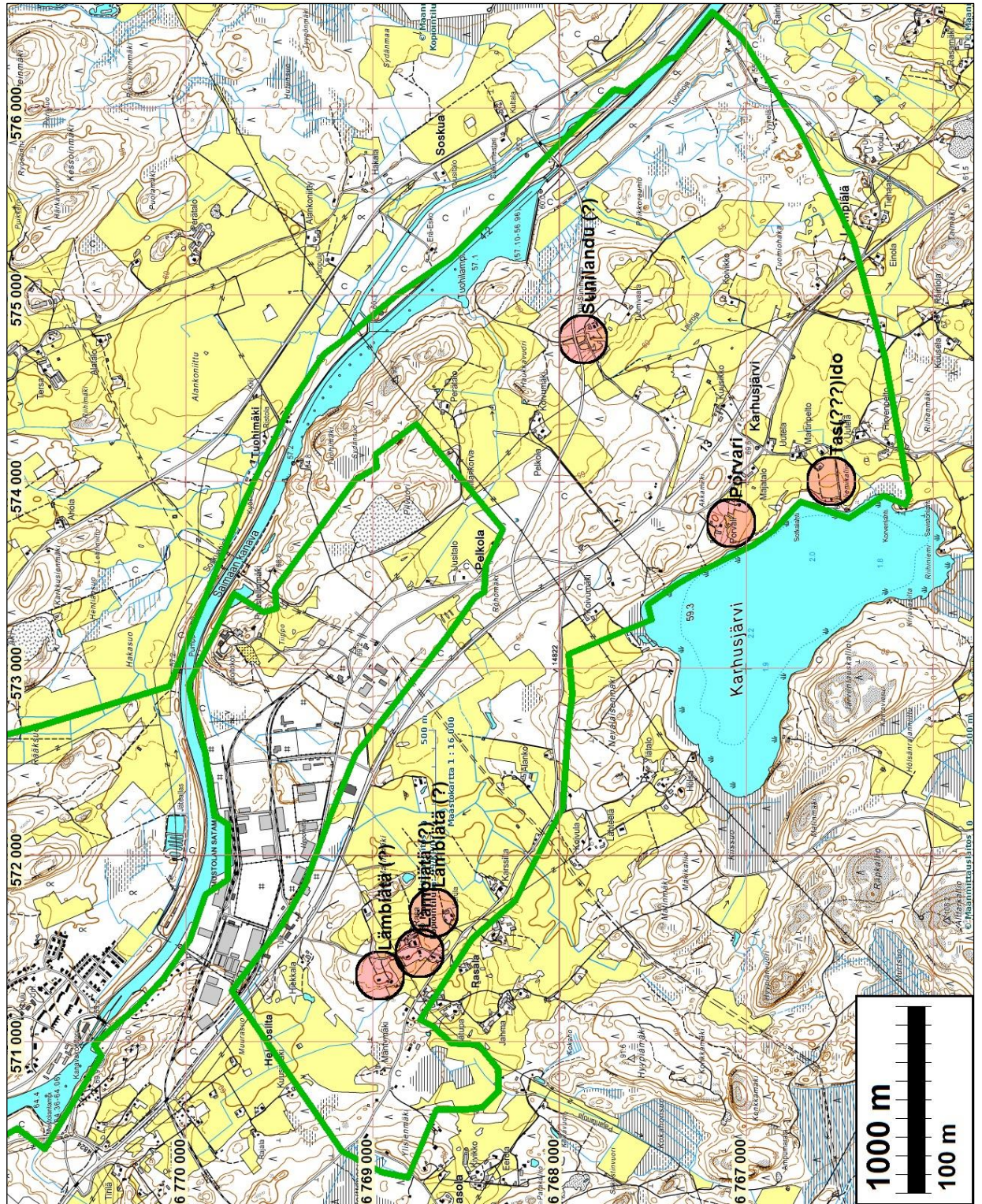

1767 talojen sijoittuminen karkeasti.

1767 talojen sijoittuminen karkeasti.

1767 talojen sijoittuminen karkeasti.

Muinaisjäännökset

Kohteiden [1](#) Saksanniemi ja [9](#) Hyötiönsaari 1 muinaisjäännösstatus ehdotetaan laskettavaksi luokkaan 3, eli tuhoutunut muinaisjäännös, joka ei ole suojelukohde.

Kohde [257](#), Hyötiönsaari 5 kivikautinen asuinpaikka on uusi, v. 2012 inventoinnissa löytynyt. Lisäksi uutta tietoa kohteesta [189](#) Pontuksen kanava, joka nyt kartoitettiin ja rajattiin.

LAPPEENRANTA 1 SAKSANNIEMI KÄRJENLAMPI

Mjtunnus: 405010001

Rauh.lk: 1 ehdotetaan 3. luokkaan kivikautisena asuinpaikkana
koska ilmeisesti täysin tuhoutunut

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6767 271 E: 555 447 Z: 81 ±1 m
X: 6770 110 Y: 3555 640

Tutkijat: Jussila T 1992 inventointi, Jussila T 2012 inventointi, Meinander C F 1949 kaivaus, Miettinen T 1974 inventointi, Huurre M 1976 tarkastus, Huurre M 1989 tarkastus

Löydöt: KM 11180, 19 kpl, saviastian pala, Pursiainen, Simola 1940, diar. 29.5.1940, Kuoppa-, kampaleima- ja painannekoristelua, 2 reunapalaa, yhdessä palassa sekoitteena asbestia. Juoksuhaudaa kaivettaessa.

KM 11190, 1 kpl, kvartsikaavin, Voionmaa J 1940, diar. 3.8.1940. 24 kpl, kvartsi-iskoksia. 48 kpl, saviastian paloja, Koristeluna kuoppia ja ohuita kampaleimainanteita. Koristelu harvaa. Joukossa reunapaloja ja yksi ohutseinäinen pala. KM 11576, 1 kpl, kivinuolenkärki, T. Raskin 1946, diar. 3.5.1946, Mitat: 62 x 9, läpil. lähes soikea, vaal.harmaata kiveä. , 3 kpl, kvartsi-iskoksia, 20 kpl, saviastian paloja, Varhaiskampakeramiikkaa ja varhaista asbestikeramiikkaa. Osa siileäpintaisia ja koristeettomia.

KM 12169, 1 kpl, liuske-esine, Meinander C F 1949, Mahdollisesti siimanpainon katkelma, kvartsiesine. kvartsi-iskoksia, palanutta luuta, saviastian paloja, mm. asbestikeramiikkaa jossa koristeena kierrenuoraa, puikkopainannetta. Lisäksi Ka II:2 ja Ka I:1 :tä.

KM 25189, 2 kpl, kvartsi-iskos, Huurre M 1989, diar. 21.11.1989. 2 kpl, saviastian pala, Koristeettomia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 9.1 km W.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:

Asuinpaikka sijaitsee Kärenlammen pohjoispuolella niemessä, jossa on myös 2. maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita, mm. suuri betonibunkkeri, sekä sotaveteraanien Salpamaja. Asuinpaikka on näiden vuoksi melkoisesti tuhoutunut. Kampakeramiikkaa I:2, II:2, asbestikeramiikkaa (mahdollisesti Pöljän keramiikkaa), lisäksi mahdollisesti muutamia paloja nuorakeramiikkaa. Asuinpaikan sijainti Saimaan

muinaisen Kärenlammen lasku-uoman varrella on tutkimuksellisesti mielenkiintoinen.

Miettinen T 1974:

Kirkosta n. 9,5 km länsilounaaseen, Kärenlammen pohjoisrannalla olevassa Saksanniemessä. Niemessä on sota-ajan linnoituslaitteita, mm. suuri betonibunkkeri, sekä sotaveteraanien Salpamaja. Asuinpaikka rakennusten takia melkoisesti tuhoutunut, mutta ottaen huomioon sen sijainnin Kärenlammen kautta kulkeneen Saimaan lasku-uoman rannassa se ansaitsisi tulla luokitelluksi I luokan kohteeksi. Yhdessä sota-ajan jäänteiden kanssa se voisi muodostaa suojelualueen.

Jussila 1992:

Kävin paikalla kesällä 1992, Yliopiston Saimaa hankkeen vaaitustyön yhteydessä. Paikka on myllätty ja muokattu. Alkuperäistä maastoa ja pinnanmuotoa ei voi erottaa vesakkoisesta ja reheväkasvuisesta ympäristöstä. Asuinpaikan tarkka paikantaminen ei onnistunut. Mielestäni paikan voisi tiputtaa 2. luokan kohteeksi. Ruto-lassa on Kärenlammen uoman läheisyydessä parempia ja ehjempiä kohteita kuin tämä.

Jussila 2012:

Paikalla on nyt iso rakennus - Salpamaja - ja sen pihapiiri on tasoitettu paikoitusalueeksi. Salpamajan kupeessa on maahan upotettu betonibunkkeri - majan pohjoispuolella. Bunkkeri ja siihen liittyneet louhintatyöt ja yhdyshaudat kattavat käytännössä kokonaan Salpamajan takana olevan alueen ennen pohjoisempana nousevaa kivikkoista rinnettä. Varustusten itäpuolella rinne on yhtenäinen ja kivikkoinen lähes Kärenlammen rannan tasolle. Majan ja varustusten eteläpuolella, Kärenlammen rannassa ei näytä olevan sellaista ehjää maastoa jossa voisi olla asuinpaikkaa jäljellä. Majan ja varustusten luoteispuolella on jyrkkä kallio. Sen alapuolella on loivaa länteen, suohon laskevaa, hiekkamaaperäistä maastoa, joka voisi olla sopivaa kivikautiselle asuinpaikalle. Kyseiseen maaston olen aiemmissa inventoinneissa tehnyt koekuoppia ja lisäksi on tarkasteltu majalle menevän tien laitoja.

Paikalla olevat varustukset ovat laajoja ja järeitä - maasto Salpamajan ympäristössä vaikuttaa olevan täysin käsiteltyä enkä voi nähdä aiemmin kivikautiseksi asuinpaikaksi rajatulla alueella mitään alkuperäistä, koskematonta maastoa. Sen ympärillä ei ole havaittu merkkejä esihistoriasta ja itäpuolella maasto on asuinpaikalle huonosti sopivaa. Paikkaa ei mielestäni tulisi enää rauhoittaa esihistoriallisena asuinpaikkana - siltä osin paikka on ilmeisesti täysin tuhoutunut. Paikalla oleva linnoite voi olla sellaisenaan suojelukohde - joskaan ei nyt virallinen kiinteä muinaisjäännös, joten alue on joka tapauksessa suojeltua. Mutta kivikautisena asuinpaikkana se on täysin tuhoutunut. Siten paikan muinaisjäännösrauhotusluokka olisi syytä laskea 3:een - tuhoutunut muinaisjäännös.

Kartalla on nyt muinaisjäännösrekisterin mukainen rajausta joka kokonaisuudessaan varustusta.

Länneä, vas. Salpamaja ja sen oikealla puolella bunkkeri

Salpamaja niemen kärjessä. Heti sen takana bunkkeria.

Salpamajan takaa etelään. Maja taustan puiden takana. Ruohokenttä keskellä on bunkkerin kattoa.

LAPPEENRANTA 2 ETU- JA TAKA-MUNTERO

Mjtunnus: 405010002

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordina: N: 6768 511 E: 556 827 Z: 80

X: 6771 350 Y: 3557 020

Tutkijat: puutarhuri Arvo Märkälä 1964 irtolöytö, Timo Miettinen 1974 inventointi, Matti Huurre 1976 tarkastus, puutarhuri Arvo Märkälä 1978 irtolöytö, Matti Huurre 1988 tarkastus, Petro Pesonen 1993 inventointi, Jukka Luoto 1994 tarkastus, Jukka Luoto 1997 tarkastus, Jukka Luoto 1998 kaivaus, Timo Jussila 1998 inventointi, Jukka Luoto 2004 kaivaus, Esa Mikkola 2006 tarkastus, Päivi Kankkunen 2006 koekaivaus, Timo Jussila 2006 inventointi, Esa Mikkola 2007 koekaivaus, Päivi Kankkunen 2007 tarkastus, Esa Mikkola 2008 koekaivaus, Jukka Luoto 2009 tarkastus, Petro Pesonen 2009 kaivaus, John Lagerstedt 2010 inventointi, Poutiainen & al 2012 kartoitus, syyskuu, Timo Jussila 2012 inventointi, kevät.

Löydöt: KM 16339, 1 kpl, liuske-esine, A. Märkälä 1964, diar. 14.9.1964, Mitat: 52 x 40 x 7, katkelma, levymäinen, hiontaa. 1 kpl, saviastian pala, Asbestikeramiikkaa jossa koristeena epämääräisiä kuoppia, pala Ka II keramiikkaa, jossa koristeena pyöreitä ja soikeita kuoppia ja kampaleimapainannetta. Joukossa reunapaloja. Löytyneet peltotöissä.

KM 19458, 1 kpl, kvartsikaavin, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, 21 kpl, saviastian pala, koristeena kuoppia ja kampaleimapainannetta. Reunapaloja. Osa koristeettomia.

KM 19459, 2 kpl, kvartsi-iskos, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974. 14 kpl, saviastian pala, Koristeena erilaisia kampaleimapainanteita, kuoppia ja rombimaisia painanteita.

KM 19460, 6 kpl, saviastian pala, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, Koristeena mm. viuhkamaisesti painettuja kampaleimoja, leimapainanteita, viivaa. Osa koristeettomia.

KM 19461, 3 kpl, saviastian pala, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, Koristeena epämääräistä kampaleimapainannetta.

KM 20285, asuinpaikkalöytöjä.

KM 27821 Palanutta luuta.

KM 30718:1-4, Luoto J 1994, Koekuopasta tontilta 1:131 (Munterontie 109). Toinen koekuoppa tontin lounaisen rajakiven luona.

KM 31265:1, 1300 g, 60 kpl, saviastian pala, Märkälä A, diar. 30.11.1998, Tyypillisen kampakeramiikan astian pala, jossa koristeena kampaleimoja ja kuoppia.

KM 31453 Asuinpaikkalöytöjä

KM 34494:1-32 Asuinpaikkalöytöjä

KM 35816 Asuinpaikkalöytöjä

KM 35927:1-74 Asuinpaikkalöytöjä

KM 36744 Saviastianpaloja

KM 37252:1-4 Asuinpaikkalöytöjä

KM 37780:1-76 Asuinpaikkalöytöjä

KM 37975:1-11 Saviastianpaloja

KM 37988:1-228 Asuinpaikkalöytöjä

KM 39349: Poutiainen & al, koekaivaus alueen länsiosassa. Kvartsia, palanutta luuta, saviastian fragmentteja, kivikirveen teelmä.

Sijainti: Rutolan Munteron kyläkunta sijaitsee Lappeenrannan keskustasta n. 8,5 km W.
 Huomiot: Aiemmat havainnot:
 Kirkosta n. 7 km länteen, Ruoholammen pohjoispuolella, hiekkaisen harjun länsipäässä ja etelälaidalla; kylätie kulkee asuinpaikan halki. Löytöpaikat 1- 4 (Etu-Muntero) ovat talojen pihapiirissä, löytöpaikka 5 (Taka-Muntero) metsärinteessä. Vaikka paikkojen välillä on löydöttömiäkin alueita on asuinpaikkaa pidettävä yhtenäisenä.

Muinisjäännösrekisteri 2012:

Asuinpaikka sijaitsee Ruoholammen pohjoispuolella, hiekkaisen harjun länsipäässä ja etelälaidalla. Neljä löytöpaikoista (Etu-Muntero) sijaitsee talojen pihapiirissä ja yksi on metsärinteessä (Taka-Muntero). Asuinpaikka lienee kuitenkin yhtenäistä aluetta. Munterontie kulkee asuinpaikan halki. Paikalta on löytynyt mm. kampakeramiikkaa (Ka II) ja varhaista asbestikeramiikkaa (ns. Kaunissaaren keramiikkaa). Asuinpaikalla on todettu ja tutkittu useita tulisijoja.

Timo Jussilan inventoinnissa 2006 havaittiin, että asuinpaikka jatkuu Järviniitynsuon rannalle ja käsittää ilmeisesti koko hiekkakankaan alueen 79-82 m mpy korkeustasojen välillä. Asuinpaikka on sijoittunut kankaalle pesäkkeisesti. Asuinpaikan itäosasta on löydetty runsaasti keramiikkaa mm. Sarenin tontilta (2009) rakennuksen ympäristötöiden yhteydessä. Asuinpaikan itäosa on kuitenkin melko vähälöytöinen.

Alueella sijaitsee lisäksi toisen maailmansodan aikaisia linnoitteita, jotka kuuluvat 1940 aloitettuun Salpalinjan puolustusketjuun. Munterontien poikki on rakennettu panssarivaunun kaivantoeste, joka on suora V-profiilin muotoinen 2,5 m syvä kaivanto, jonka yläosan leveys on n. 5 m. Kenttälinoitteet jatkuvat alueelta pohjoiseen, Munteronsuon itälaitaa, Tenhamonlahteen asti. Kenttälinoitteita ei ole tutkittu maastossa kauttaaltaan.

Jussila 2012:

Munteron länsiosan linnoitteita kartoitettiin kevään 2012 inventoinnissa. Tuolloin tarkasteltiin myös kivik. asuinpaikan länsiosan peltoaluetta, joka talven jäljiltä kynnettyinä ja avoin. Pellon pinnassa ei havaittu merkkejä muinajäännöksestä.

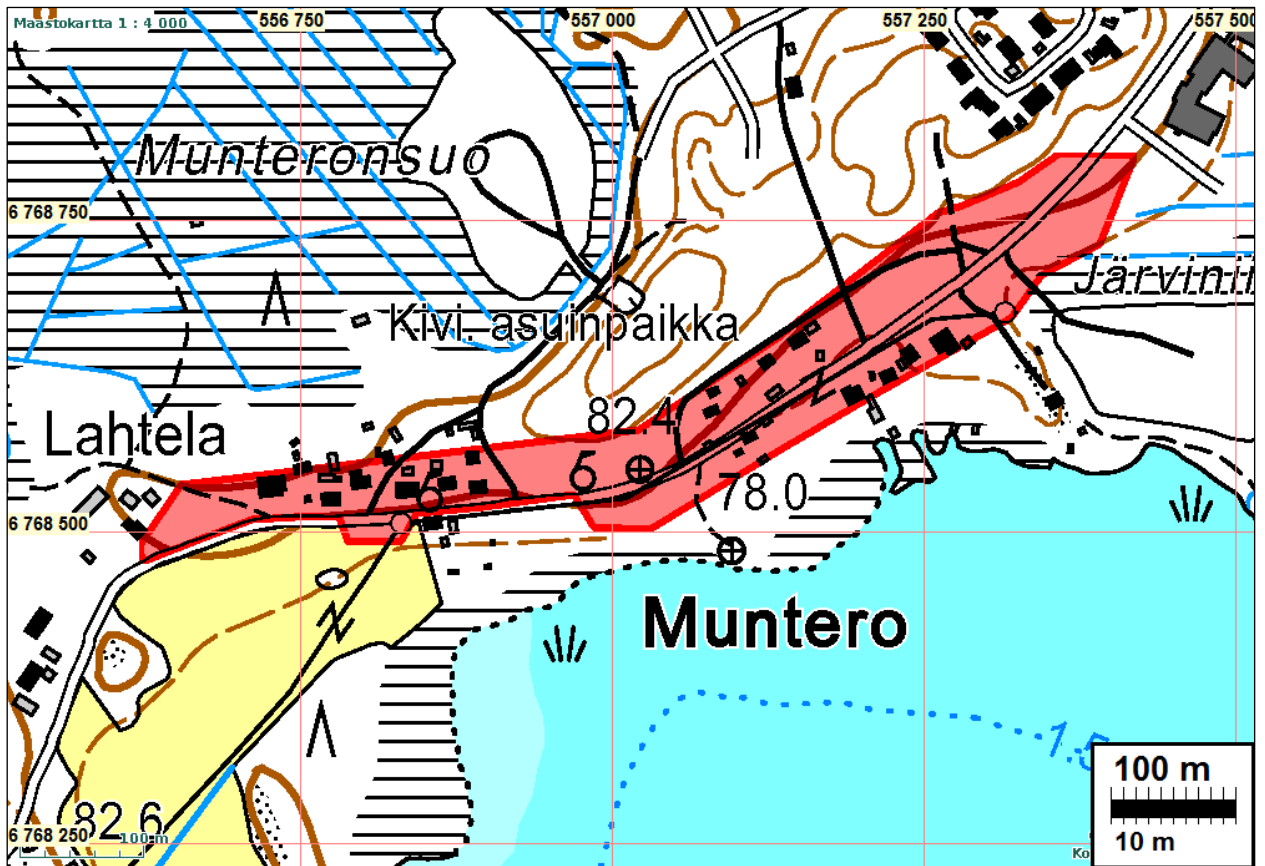
Poutiainen & al 2012:

asuinpaikan länsiosa kartoitettiin Munterontien eteläpuolisella pellolla ja pohjoispuolella heti pellon tasan asutuksen itäpuolella. Pellolla havaittiin asuinpaikkaa vain pellon itäreunamilla, aivan tien varressa. Pellon itäpuolella ei tien eteläpuolella havaittu asuinpaikanmerkkejä mutta kylläkin tien pohjoispuolisella loivalla metsärinteellä. Tutkimuksen perusteella asuinpaikan rajausta muutettiin sen länsipäässä niin, että suurin osa Munterontien eteläpuolisesta pellostä rajattiin asuinpaikan ulkopuolelle.

LAPPEENRANTA MUNTERO JÄRVINIITYNSUO - ETU- JA TAKA MUNTERON ITÄPÄÄ

Mjtunnus: 405010002 sisältyy kohteeseen nro 2, raportoitu alun perin omana kohteenaan.
 Rauh.lk: 2

- Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka
- Koordin: N: 6768 791 E: 557 407 Z: 79 ±1 m
X: 6771 630 Y: 3557 600
- Tutkijat: Jussila T 2006 inventointi, Esa Mikkola 2008 kaivaus
- Löydöt: KM 35816, 5 g, 1 kpl, saviastian pala, Jussila T 2006, diar. 7.6.2006, Koekuopas-
ta. Palanen myöhäiskampakeramiikkaa, koristeeton ulkopinta jossa kuoppa.
- Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 6,8 km länteen Munterossa, Ruoho-
lammin koillispuolella olevan Järviniitynsuon luoteispuolella olevalla loivasti suosta
nousevalla kankaalla, Munterontien kaakkoispuolella.
- Huomiot: Jussila 2006:
löytöpaikkapaikka on 16 m Munterontiestä etelään, 20 m itään tien ja vanhan hiek-
kakuopan leikkauksen risteyskohdasta. Paikalla on hyvin loivasti suohon laskeva
rinne, jonka leveys tien ja suon välillä on 40-50 m. Rinteessä ei ole mitään ranta-
muodostumaa tms. rannan merkkiä, vaan se o yhtäjaksoisen loiva, tuskin havait-
tavasti viettävä. Asuinpaikkaa voi periaatteessa olla millä kohden hyvänsä kan-
kaalla, joka jatkuu itään pellon reunaan, minkä itäpuolella maasto muuttuu savek-
siseksi moreeniksi. Tien pohjoispuolella maasto nousee jyrkemmin ja on nyt ky-
seessä olevan kankaan itäosan kohdalla kaivettu pois n. 10-30 m leveältä alalta
tieltä pohjoiseen, jossa nyt on avoin laaja leikkaus. Tätä leikkausta - hiekkakuopan
laitaa ovat monet arkeologit viime vuosina ohi kulkiessaan penkoneet ja tarkastel-
leet (mm. allekirjoittanut v. 1998) saamatta esiin mitään havaintoja esihistoriasta.
Vaikuttaa siltä, että tien pohjoispuolella ei hiekkakuopan ja läjitysalueen tasalta
itään ole muinaisjäännöstä jäljellä, kun taas tien eteläpuolella on muinaisjäännös
ainakin joillakin osin kangasta.
- Munteron asuinpaikka-alue jatkuu siis Järviniitynsuon rannalle ja käsittää ilmeisesti
koko hiekkakankaan alueen n. 79-82 m korkeustasojen välillä. Kivikautiset asuin-
kohdat alueella ovat pesäkkeisiä ja niiden välillä voi olla tyhiä aloja. Kuinka laajalla
alueella asuinpaikkaa on jäljellä kankaan itäosassa, suon rannalla on epäselvää.
Asuinpaikan tarkka rajaaminen alueen rakentamattomassa itäosassa edellyttää
systemaattisen koekuopituksen 5-10 m verkossa n. 250 x 40 m alalla, mikä vastaa
n. kolmen päivän työsuoritusta kahdelta arkeologilta. Tällaisen kartoituksen jäl-
keen voidaan alueella oleva/olevat muinaisjäännökset rajata kohtuullisella tark-
kuudella, minkä perusteella voidaan sitten suunnitella maankäyttöä ja mahdollisia
sen vaatimia jatkotutkimuksia.
- Paikka sisältyy kohteeseen nro 2 ja on sen äärimmäisin itä-koillispää. Paikalla
kaivaus v. 2008.

Rajaus syksyn v. 2012 tutkimusten jälkeen.

LAPPEENRANTA 4 HUHTINIEMI

Mjtunnus: 405010004

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6769 520 E: 561 235 Z: 79

X: 6772 360 Y: 3561 430

Tutkijat: Miettinen T 1974 inventointi, Jussila 1992, inventointi.

Löydöt: KM 19462, 7 kpl, kvartsi-iskos, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974.
 KM 19463, 4 kpl, saviastian pala, K. Koistinen 1974, diar. 16.12.1974, Kampakeramiikkaa, jossa koristeena epämääräisiä kuoppamaisia leimapainanteita, kampa-leimapainanteita ja kuoppia. Saviaines karkeaa.
 KM 20284, 700 kpl, kvartsi-iskos, 1978, diar. 30.10.1978, , 1 kpl, rautakuonaa, saviastian paloja, osassa koristeena kuoppia, kampa-leimapainanteita. Osa koristeettomia, osassa sekoitteena asbestia. Joukossa reunapaloja. Lisäksi asbestikeramiikka. Miettisen mukaan myös mahdollisesti nuorakeramiikkaa, 1 kpl, saviesine, savi-idolin tai -esineen katkelma. Asbestisekoitteinen.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 2.9 km W.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Asuinpaikka sijaitsee Huhtiniemen länsirannalla, rantatörmällä. Paikalla on todettu kaksi löytöaluetta. Alunperin ehkä laaja yhtenäinen asuinpaikka, jonka rannan luontainen kuluminen on kuitenkin suureksi osaksi tuhonnut. Kampakeramiikkaa, asbestikeramiikkaa, ehkä myös nuorakeramiikkaa (?).

Aiemmat havainnot (Miettinen):

Pohjoinen löytökohta on sortuneessa rantatörmässä, eteläinen rantatörmällä rantaan tulevan tien pohjoispuolella. Mahdollisesti laaja yhtenäinen asuinpaikka, jonka rannan luonnollinen kuluminen on suureksi osaksi tuhonnut.

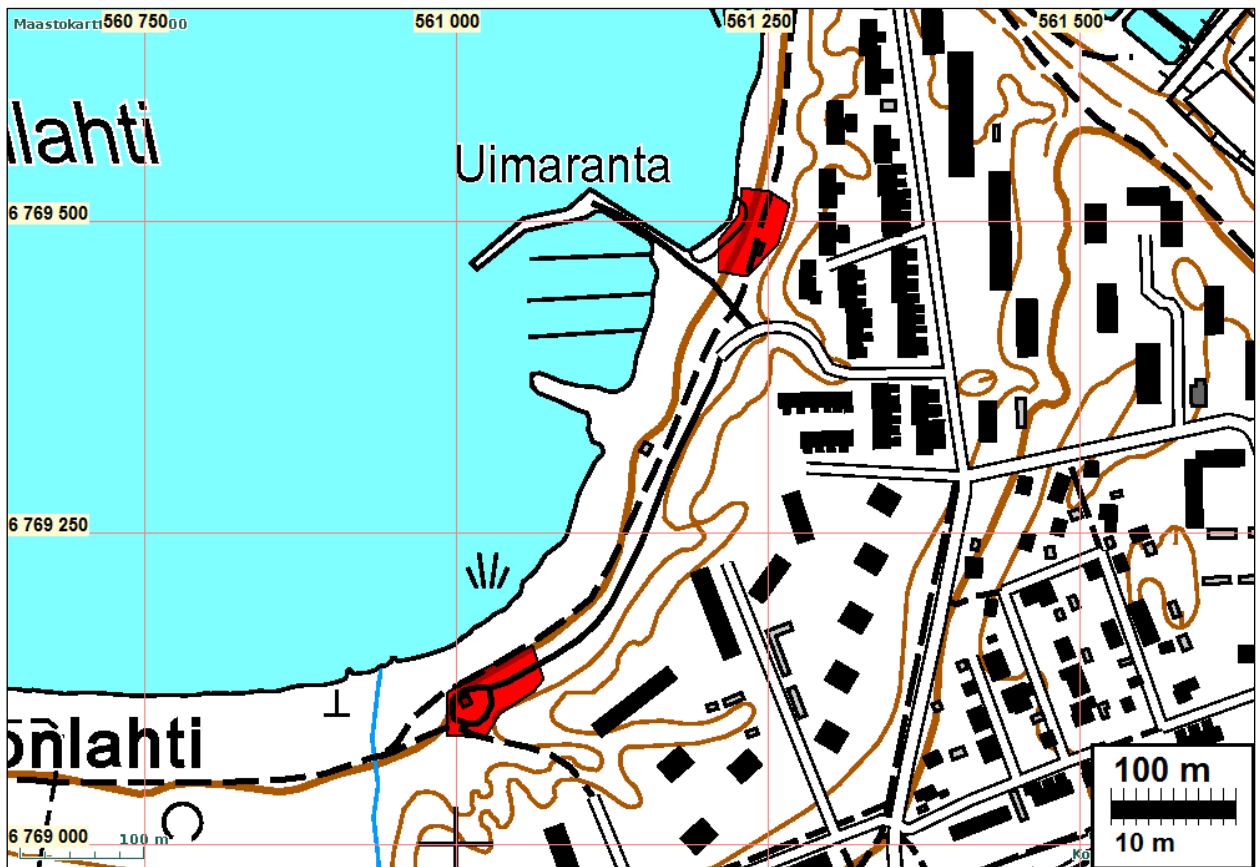
Jussila 1992:

Paikka on kovin kulunut: yleinen ranta asuinalueen keskellä. Paikoin voi olla jotain asuinpaikasta jäljellä.

Paikkaa ei tarkastettu inventoinnissa 1998

Jussila 2012: Paikalta ei saatu uusia havaintoja.

Rajaus muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Kuitenkin olisi syytä ottaa huomioon mahdollisuus, että asuinpaikkakohtien välinen alue n. 80 m korkeustason tuntumassa voi sisältää paikoin vielä säilynyttä muinaisjäännöstä.

LAPPEENRANTA 5 HONKASAARI

Mjtunnus: 405010005

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6774 258 E: 561 815 Z: 79 ±1 m, paikannus ±80 m
 X: 6777 100 Y: 3562 010

Tutkijat: Erä-Esko A 1960 tarkastus, Miettinen T 1974 inventointi, Jussila T 1998 tarkastus

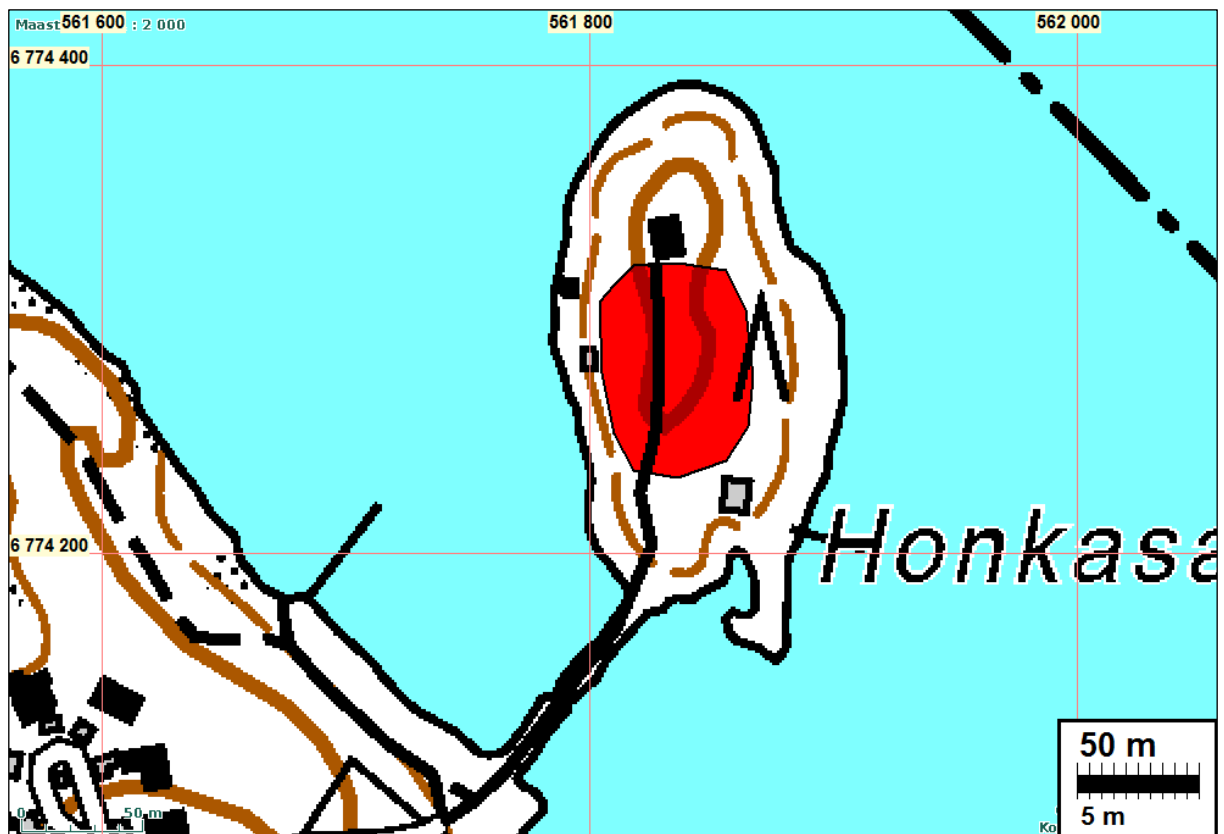
Löydöt: KM 15015, 6 kpl, kvartsi-iskos, Erä-Esko A 1960, diar. 17.10.1960.
 KM 19465, 3 kpl, kvartsi-iskos, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974., 2 kpl, savias-
 tian pala, Asbestikeramiikkaa.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 5.0 km NW.

Huomiot: Voisalmensaaren NE-reunaan sillalla yhdistetty pieni saari. Löydöt hiekkaisen saa-
 ren S- ja W-reunan törmästä.

Jussila 1998: Saarella on vanha, kunnostettu talo pohjoiskärjessä ja eteläpäässä
 rantamökki/sauna. Näiden välillä on hyvin hoidettua siistiä harvaa mäntymetsää.
 Länsitörmällä on sähköpylväitä. Muuten asuinpaikka, joka saattaa ehkä peittää
 koko pienen saaren laen, on ehjä.

Paikkaa ei tarkastettu v. 2012

Honkasaarta eteläpäätä pohjois-koilliseen. Kuva v. 1998 / Jussila.

LAPPEENRANTA 6 KAISLARANTA

Mjtunnus: 405010006

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6772 539 E: 562 684 Z: 80 ±1 m

X: 6775 380 Y: 3562 880

Tutkijat: Miettinen T 1974 inventointi, Jussila T 1998 tarkastus

Löydöt: KM 19465, 2 kpl, saviastian pala, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, inventointi; samat esineet merkitty inv. kohteen 5 (Honkasaari) kohdalle?.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 3.0 km NW.

Huomiot: Voisalmensaari Suolahden N-rannalla, S viettävä pelloksi raivattu hiekkainen rantatörmä.

Jussila 1998: Paikka on nyt hoidettua nurmikkoja ja puutarhaa talojen pihamaan tuntumassa, jonka alla asuinpaikkaa lienee jäljellä sen verran minkä peltoviljely on siitä jättänyt.

Muinaisjäännösrekisteri: ... Nykyisin alue on nurmella ja puutarha talojen pihamaan tuntumassa. Löytöalue noin 20 x 40 m. Löydöt keramiikkaa.

Jussila 2012: Ei uusia havaintoja. Muinaisjäännösrekisterin rajausta hieman korjattu v. 1998 havaintojen mukaiseksi.

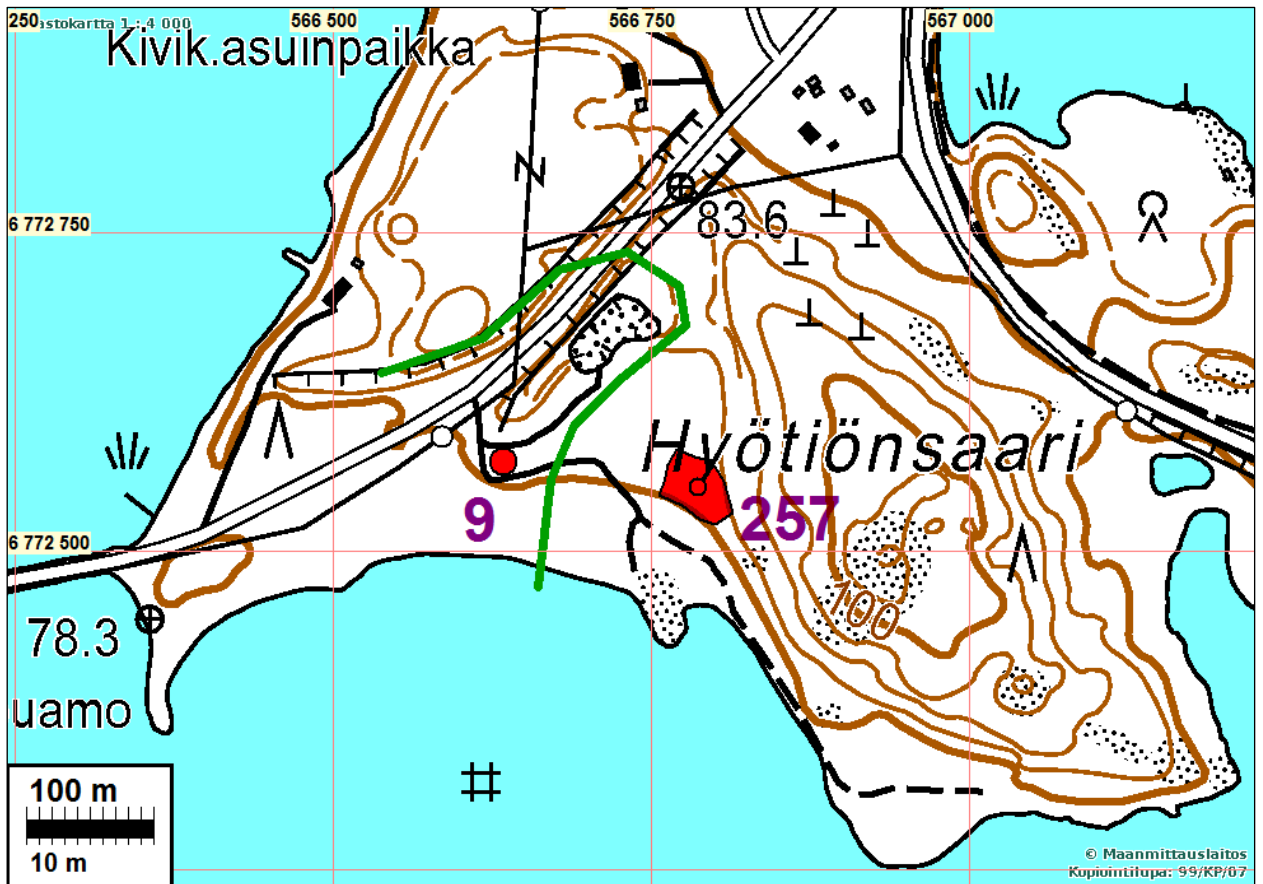

LAPPEENRANTA 9 HYÖTIÖNSAARI 1

- Mjtunnus: 405010009
 Rauh.lk: 3 (ei ole suojelukohde). Aiemmin 2 lk. nyt ehdotetaan 3. luokkaan = tuhoutunut.
- Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka
- Koordin: N: 6772 569 E: 566 633 Z: 82
 X: 6775 410 Y: 3566 830
- Tutkijat: Jussila T 2012 inventointi, Miettinen T 1974 inventointi, Jussila T 1992 vaaitus.
- Löydöt: KM 19468, saviastian pala, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, Ka II ja Ka III. Koristeena epäm. kampaleimapainanteita, kuoppia. Saviaines hieman huokoista. Osa koristeettomia. Harva koristelu, reikäsekoite.
- Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrantan kirkolta 3.7 km NE.
- Huomiot: Hyötiönsaaren S-laita. Löydöt hiekkakuopan S-reunasta.

JUSSILA 1992: Vanhan suuren hiekkakuopan ja rannan välillä on siivu ehjää maastoa, jossa on havaittavissa selvä rantatörmä. Lännempänä hiekkakuoppa on tuhonnut maaston aivan rantaviivan tuntumaan. En paikantanut asuinpaikkaa löydöillä. Asuinpaikka saattaa olla tuhoutunut hiekanotossa. Rantatörmä jatkuu ehjänä itään, missä saattaa olla jotain jäljellä.

Jussila 2012: On ilmeistä, että tämä asuinpaikka - tai asuinpaikan osa (ks. kohde 257) - on täysin tuhoutunut. Alkuperäistä maastoa ei ole ilmoitetun ja kuvauksen mukaisen löytöpaikan läheisyydessä. Rannan suuntaisesti kulkeva tieura nousee vanhan rantatörmän päälle ilmoitetun löytöpaikka pisteen tienoilla, mutta törmä on maaperältään täysin muokattua löytöpaikan tienoilla ja siitä vielä itään. Idempänä törmän päällinen maasto vaikutta ehjemmältä, joskin puusto on hyvin nuorta. Tein törmän päälle em. tien mutkan (kaartuu kaakkoon) tuntumasta alkaen itäkaakkoon useita koekuoppia, joissa ei mitään merkkejä muinaisjäännöksestä. Samoin tien pinnassa ei jälkiä laajemmalla alueella. Kauempana idässä havaitsin sitten muinaisjäännöksen merkkejä (kohde Hyötiönsaari 5). On ilmeistä että tämä muinaisjäännös on täysin tuhoutunut - merkkejä asuinpaikasta ei sen alueelta ole saatu useissa inventoinneissa ja alue on täysin käsiteltyä ja kaivettua. Paikan muinaisjäännösstatuksen voisi laskea 3. luokkaan - ei suojelukohde.

Vihreällä piirretty täysin kaivetun ja "tuhoutuneen" maaston raja – vanhaa hiekkakuoppaa rajauksen luoteis-länsipuolella.

LAPPEENRANTA 10 UTRANSAARI

Mjtunnus: 405010010

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen: keskineol

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6774 218 E: 570 021 Z: 78

X: 6777 060 Y: 3570 220

Tutkijat: Pälsi S 1938 kaivaus, Miettinen T 1974 inventointi, Jussila T 1998 tarkastus, Kähtävä-Marttinen M 1998 tarkastus

Löydöt: KM 10835, 1 kpl, saviastian pala, A. Topra 1938, diar. 16.6.1938, Koristeena kuoppia ja kampaleimapainanteita.
 KM 10865, 1 kpl, kivialtta, Pälsi S 1938, diar. 23.7.1938, Mitat: 32 x 19 x 7, läpil. suorakaiteen muotoinen, tummaa kivilajia. 1 kpl, poikkitaltta, Mitat: 45 x 35 x 16, alalape suora ja sileä, ylälape loivasti kaartuva. Molemmissa sivuissa lovi. Äänisen viherliusketta (?). kvartsi-iskoksia, saviastian paloja, joukossa asbestisekoitteisia.
 KM 31264:1, 35 g, 1 kpl, saviastian reunapala, Kähtävä-Marttinen M 1998, diar. 30.11.1998, Palanen löytyi elokuussa 1998 tien ojasta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.3 km NE.
 Huomiot: Utransaaren S-osa. S viettävä hiekkainen rantatörmä, jonka yli kulkee tie.

Jussila 1998: Löytöjä, kvartsia ja luuta, on tien pohjoisjassa. Asuinpaikkaa lienee vanhassa pellossa jäljellä tien pohjoispuolella.

Jussila 2012: ei tarkastettu. Rajaus v. 1998 havaintojen ja muinaisjäännösrekisterin mukaisesti.

LAPPEENRANTA 11 MURHEISTENRANTA

Mjtunnus: 405010011

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6772 559 E: 570 561 Z: 78

X: 6775 400 Y: 3570 760

Tutkijat: Timo Miettinen 1974 inventointi, Matti Huurre 1976 tarkastus, Timo Jussila 1998 inventointi, Jukka Luoto 2009 koekaivaus, Jukka Luoto 2010 koekaivaus, Jukka Luoto 2012 kaivaus.

Löydöt: KM 19469, 1 kpl, kvartsi-iskos, Miettinen T 1974, diar. 16.12.1974, 15 kpl, saviastian paloja, kampakeramiikkaa. Yksi reunapala, koristeena kampaleimapainanteita. Joukossa myös koristeettomia paloja, sekoitteena yhdessä palassa kiillettä KM 19865, 2 kpl, kvartsi-iskos, Huurre M 1976, diar. 1.6.1978. 1 kpl, palanutta luuta. 6 kpl, saviastian paloja, Ka II, koristeena kuoppia ja kampaleimapainanteita, sekoitteena kiillepitoista hiekkää.

KM 31263, 12 g, 2 kpl, saviastian paloja, 1998, Timo Jussila otti inventointimatkaltaan mukaansa Etelä-Karjalan Museosta sinne toimitetut löydöt. Kaksi reikäsekoitteista saviastian palaa jossa toisessa koristeena kuoppa. :2, 40 g, 2 kpl, kvartsi-iskos.

KM 37963:1-179 asuinpaikkalöytöjä

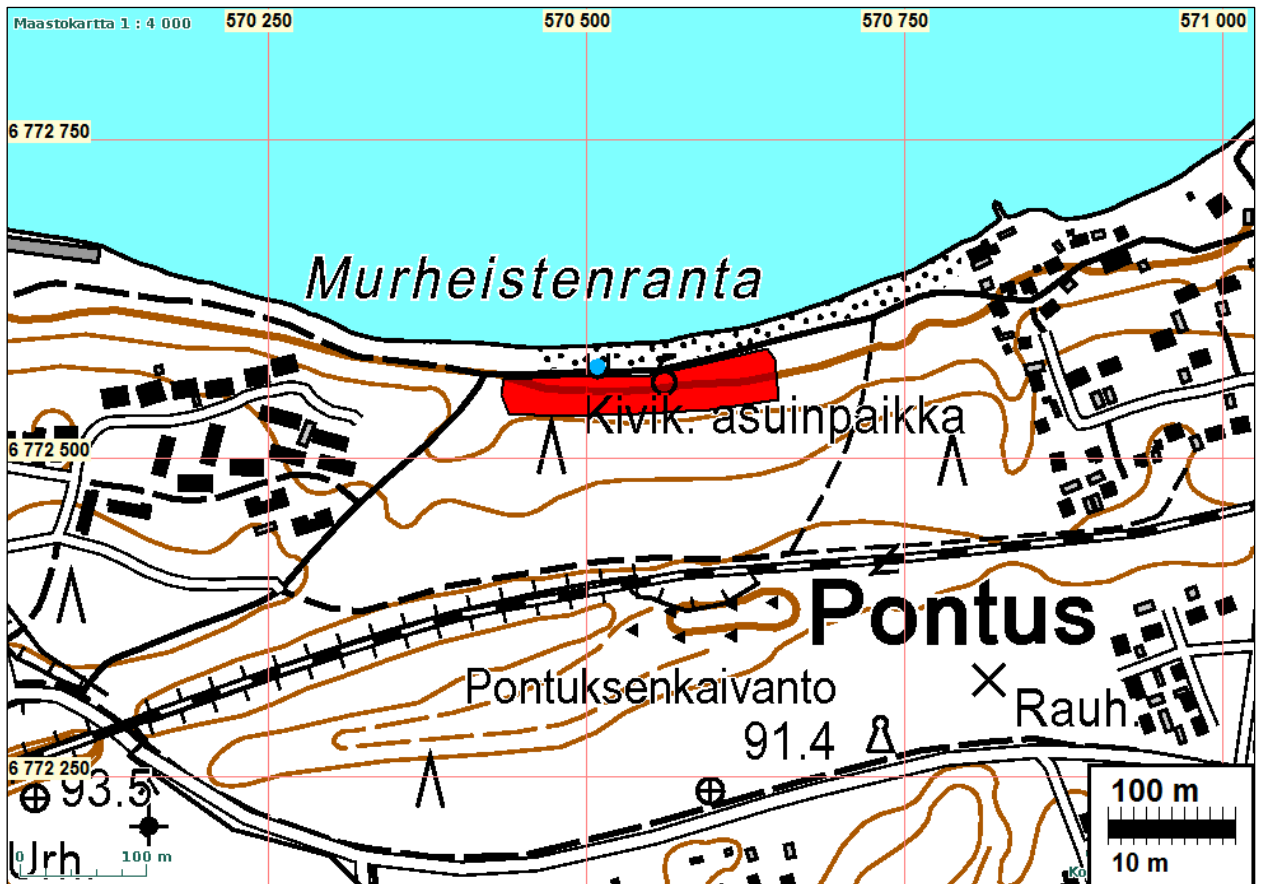
KM 38390 asuinpaikkalöytöjä

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.0 km E.

Huomiot: Laihianselän S-ranta. Mäntyä kasvava hiekkakangas, tasanne.

Muinaisjäännösrekisteri: Asuinpaikka sijaitsee Laihianselän etelärannalla, tasanteella, mäntyä kasvavalla hiekkakankaalla. Löydöt kampakeramiikkaa (Ka II), kvartsia, palanutta luuta. Koekaivauksessa 2009 löytyi kampakeramiikkaa (Ka II), kuopin koristettua keramiikkaa ja jopa yksi pala nuorakoristeista keramiikkaa sekä kvartsia. Alueella on myös asumuspainanne (halkaisija noin 10 m, syvyys 0,1 m).

Paikkaa ei tarkastettu v. 2012. Rajaus aiempien havaintojen ja mj-rekisterin mukaan.

LAPPEENRANTA 17 HIETARANTA

Mjtunnus: 405010017

Rauh.lk: 1

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6769 090 E: 555 477 Z: 79 ±2 m

X: 6771 930 Y: 3555 670

Tutkijat: Jussila T 1992 vaaitus, Jussila T 1998 tarkastus

Löydöt: KM 27554:1, 8,3 g, 2 kpl, saviastian paloja, Jussila T 1992, diar. 10.12.1992, Kampakeramiikkaa. Koristeena kampaleimoja, sekoitteena kivimurska. Koekuopasta: :2, 3,8 g, 1 kpl, palanutta savea. :3, 59 g, 4 kpl, kvartsi-iskoksia. :4, 5 kpl, palanutta luuta.

KM 31262:1, 69 g, 8 kpl, saviastian paloja, Jussila T 1998, diar. 30.11.1998, Ylimmästä painanteesta (n. 82 m mpy). Koristeena kampaleimoja ja isoja kuoppia. Seinän paksuus 9 mm. :2, 2 g, 2 kpl, palanut luu, Ylimmästä painanteesta (n. 82 m mpy). :3, 8 g, 2 kpl, saviastian paloja, Asbestisekotteisia koristeettomia paloja, keskimmäisestä painanteesta n. 80 m mpy. :4, 15 g, 2 kpl, saviastian pala, Kivimurskasekoitteinen kuoppakoristeinen pala ja reikäsekoitteinen pala, jossa pieniä painanteita riveissä. Keskimmäisestä painanteesta n. 80 m mpy. :5, 7 g, 1 kpl, kvartsi-iskos, Keskimmäisestä painanteesta n. 80 m mpy. :6, 2 g, 5 kpl, palanutta luuta, Alimman tason painanteesta n. 79 m mpy.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan kirkolta 8.7 km W, Rutolassa, Pikku-Saimaan Rovonlahden länsirannalla, Lappeenranta-Mikkeli tieltä Myllylammen sillan kohdalta 1 km NNW, lännestä rantaan tulevan ja etelään ja pohjoiseen haarautuvan metsätien etelä ja itäpuolella rantatörmän päällä n. 100 m matkalla.

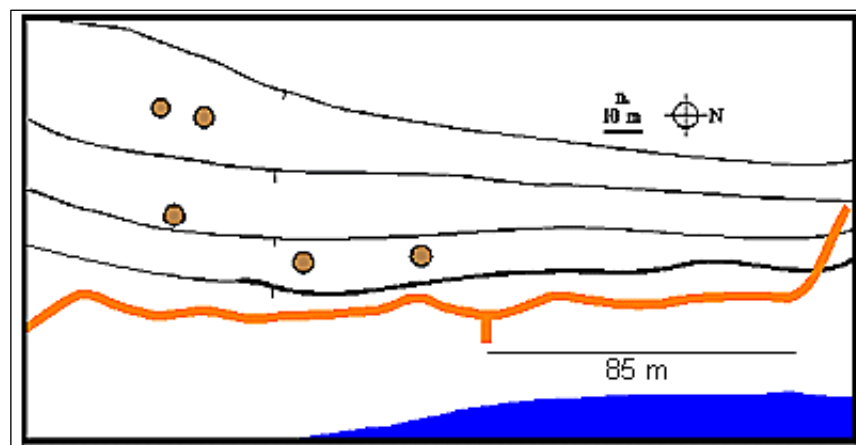
Huomiot: Jussila 1992:
Paikka on täysin koskematon ja ehjä. Koko pitkällä rantakaistalla ei ole yhtään kesämökkiä. Rannassa kulkeva metsätie ei ole kajonnut asuinpaikkaan. Paikalla on selvä komea paikoin vallimainen SS-rantatörmä, jonka päällä ja takana asuinpaikka on. Paikka on aivan Muinaisen Suur-Saimaan Rutolan Kärenlammen lasku-uoman suussa. Täältä paikalta 1.9 km etelään on Saksanniemen asuinpaikka, kynnyksen toisella puolella.

Jussila 1998:

Aiemmin v. 1992 mainitsemani valli-törmä ei suinkaan ole SS-törmä. Sellaista ei paikalla ole. Nyt havaittiin paikalla lisää asumuspainanteita eri korkeuksilla. Rannansiirtymiskronologian mukaan asuinpaikka ajoittuu Vuoksen puhkeamisesta 6000 BP n. 4000 BP kivikauden lopulle. Asuinpaikka, yhdessä pohjoisempana olevan asuinpaikan nro 24 kanssa on Lappeenrannan laajin muinaisjäännös, joka on myös hyvin säilynyt. Ympäristö on rakentamaton. Ehdotan paikkaa 1. luokan kohteeksi.

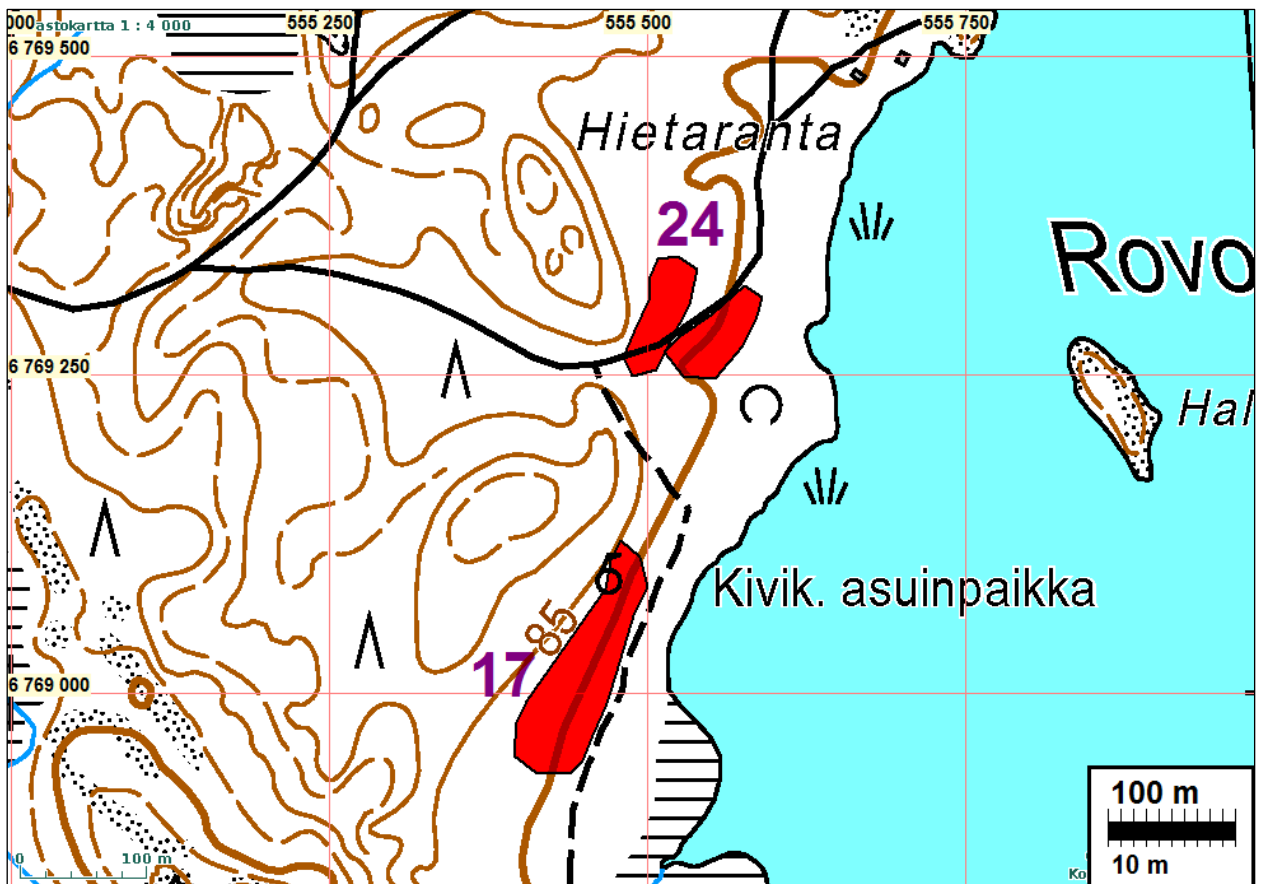
Ajo-ohje: Lappeenrannasta Mikkelin suuntaan 3.8 km. Lemminkisen risteyksen jälkeen vielä 200 m, jolloin vasemmalle Rehvalahdentielle, jota 350 m ja sitten oikealle Hämeenlahdentielle, ajetaan runsaat 300 m ja seuraavasta oikealle alas, taas 300 m ja seuraavasta risteyksestä ylös oikealle. Tie tulee rantaan ja kulkee rannan suuntaisesti. Asuinpaikka heti tien oikealla puolen, n. sadan metrin matkalla.

Paikkaa ei tarkastettu inventoinnissa 2012.

Peitepiirros vuodelta 1998 /Jussila. Asumuspainanteet.

LAPPEENRANTA 20 HYÖTIÖNSAARI 2

Mjtunnus: 405010020

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6772 959 E: 566 583 Z: 80 ±1 m

X: 6775 800 Y: 3566 780

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi

Löydöt: KM 31244:1, 12 g, 1 kpl, kvartsiitti-iskos, Jussila T 1998, Punaista karkearakeista kvartsiittia, mahdollisesti esineen katkelma. :2, 1 g, 3 kpl palanutta luuta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 3.9 km NE, Hyötiönsaaren Luoteisrannan pohjoisosassa olevan kannaksen itärannalla, uimarannalle vievän polun ja pohjoiseen, niemen kärkeen vievän polun välisellä rantakaistalla, korkeahkon rantatörmän päällä.

Huomiot: Jussila 1998: Havaittiin muutamassa koekuopassa runsaasti pieniä palaneen luun murusia. Kuopat tein rantatörmän äärellä kulkevan polun ja kauempana rannasta olevan kuluneen leveän polku-uran väliseen kajoamattomaan, muutaman metrin levyiseen metsäkaistaleeseen. Muutaman isomman luun murusen otin mukaani. Maaperä on hiekkaa. Muutaman kymmenen metrin päässä tästä pohjoiseen on

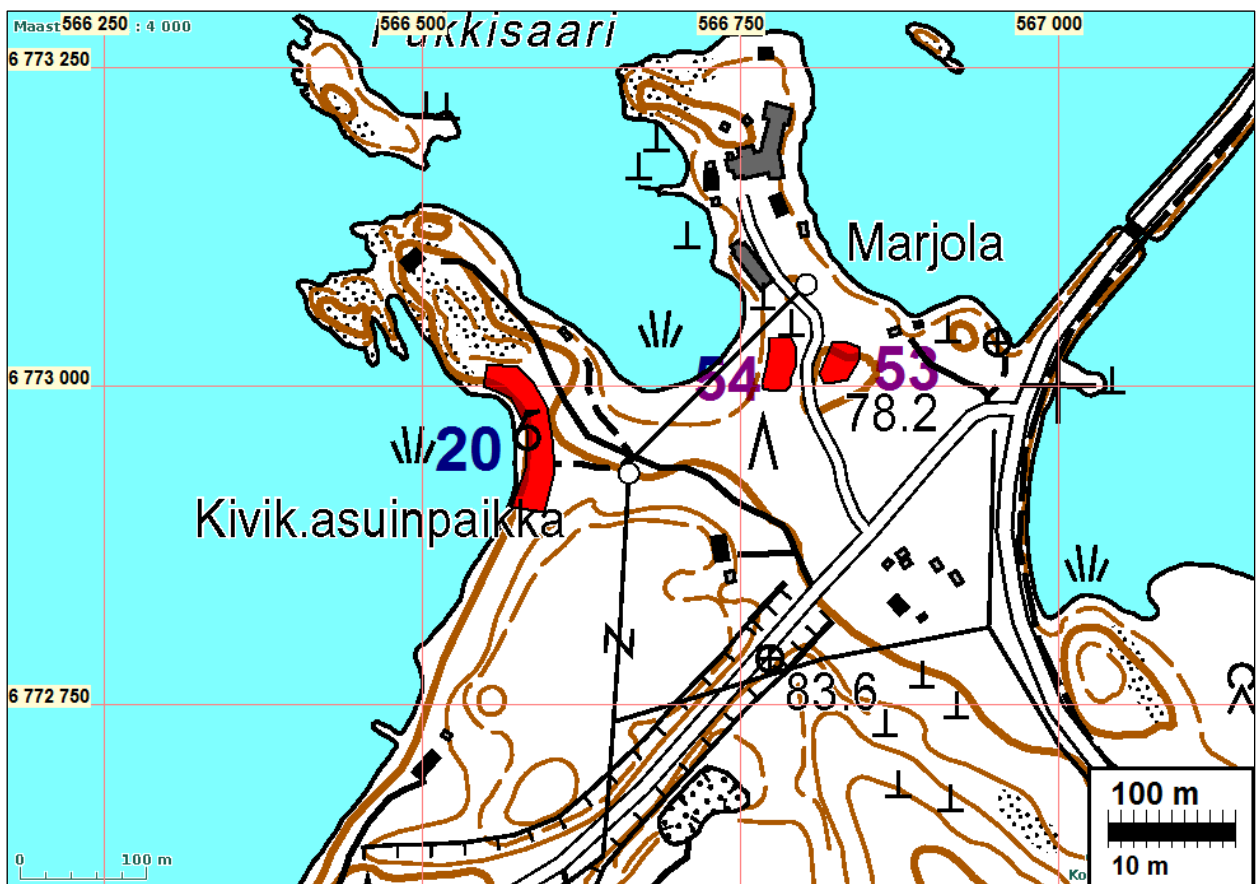
polku-uran kohdalla, kapeahkolla rantatörmän laella pyöreä painanne, joka saattaa olla asumuspainanne. Painanne on rantatörmän reunan ja kalliopaljastuman välisellä tasanteella. Pari koekuoppaa painanteen tuntumaan ei tuottanut havaintoja esihistoriasta. Kävin paikalla 25.8.1998.

Asuinpaikka on korkeahkon, suoraan nykyiseen rantaan laskevan törmän päällä, joten rannansiirtymiskronologia-ajoitus on epätarkka arvio: n. 5200-4600 eKr, eli Pöljän keramiikan aikainen.

Paikka on ulkoilualuetta, uimarantaa, ja siten kulutukselle altista. Nyt paikka lienee vielä lähes täysin ehjä, joskin pintaeroosio polkujen kohdalla saattaa vaurioittaa muinaisjäännöstä.

Ajo-ohje: Lauritsalasta Luukkansalmen sillan yli Vehkataipaleen suuntaan. Sillan jälkeen 800 m ja sitten vanhaa tietä vasemmalle n. 200 m, jolloin Marjolan risteyksen jälkeen seuraavasta oikealle. Ajetaan parisataa metriä ja jäädään parkkipaikalle, josta polku rantaan.

Jussila 2012: Paikka on täysin v. 1998 kuvatussa kunnossa. Rajaus v. 1998 havaintojen mukaisesti. Rajaus on topografian takia selkeä. Tasanne jyrkkärinteisen harjanteen laella, etelässä tasanne hiipuu rinteeseen ja pohjoisessa kallioon.

Länsi-luoteeseen. Asuinpaikka tien takana olevan harjanteen laella.

LAPPEENRANTA 21 RUOHOSAARI

Mjtunnus: 405010021

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6771 439 E: 560 205 Z: 81 ±1 m
X: 6774 280 Y: 3560 400

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi.

Löydöt: KM 31245:1, 3 g, 1 kpl, saviastian pala, Jussila T 1998, diar. 30.11.1998, Kulunut saviastian pala, jossa koristeena heikosti erottuvia kapeita kampaleimoja. Sekoitteen kivimurska, josta erottuu runsas punertava maasälpä. Seinän paksuus 6-8 mm. :2, 1 g, 1 kpl, kvartsi-iskos. :3, 1 g, 1 kpl, palanut luu.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 4.3 km W, Sunisenselän luoteispuolella olevan ison Ruohosaaren itäosan lounasrannalla, saaren kahtia jakavan kannaksen itäpuolella, kallioisen niemekkeen länsipuolella ja harjun etelä- ja itäpuolella olevassa tasaisessa ja suojaisessa laaksossa, rannasta n. 40 m, kesämökin takana. Kaakkoon aukeava ranta.

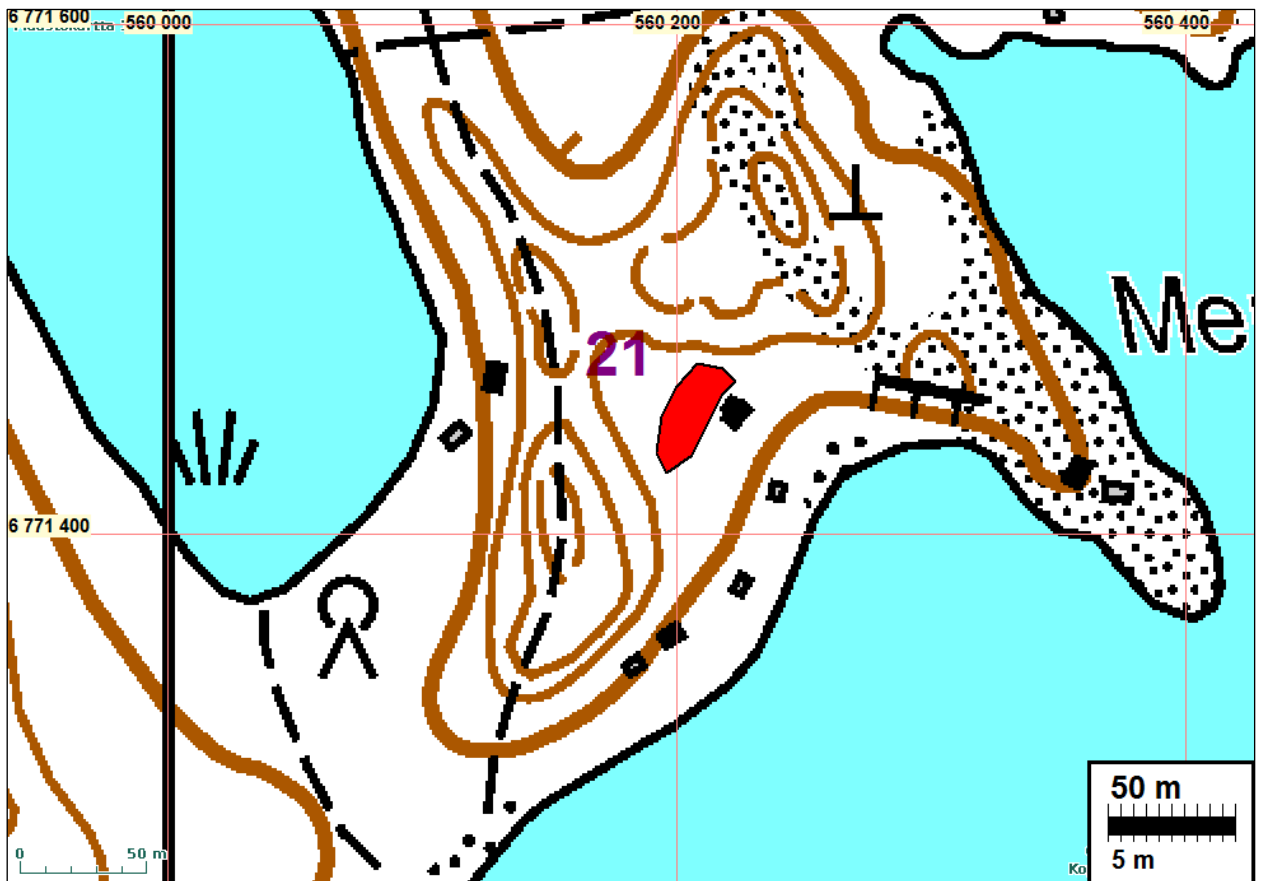
Huomiot: Jussila 1998: Paikka on suojaisassa laaksossa, jota ympäröi korkea harjanne ja idässä jyrkkä kallio. Maasto nousee loivasti rannasta poispäin, kunnes kesämökin kohdalla rinne tasaantuu. Löydöt tulivat kesämökin taakse tehdyistä koekuopista. Maaperä on paikalla hiekkainen moreeni. Kasvillisuus kuusikkoa. Asuinpaikan eteläreuna on osin myllätty, mm. tunkio ja kasvimaa.

Asuinpaikkaa ympäröi Salpalinjan varustukset. Itäpuoleisessa kalliossa on bunkkeri, jonka kivillä vuorattu ampuma-aukko aukeaa etelään. Bunkkerista louhitut kivet on levitetty tasaiseksi kerrokseksi kallion edustalle. On mahdollista, että asuinpaikkaa on jäänyt kivikerroksen alle. Kivet on mahdollisesti osin peitetty hiekalla, joka saattaa olla työnnetty asuinpaikkatasanteelta. Harjanteella asuinpaikan länsipuolella on juoksuhautoja. Asuinpaikka vaikuttaa suurimmalta osin koskemattomalta, mutta on todennäköistä, että Salpalinjan rakennustyöt ovat sitä vaurioittaneet.

Asuinpaikka sijaitsee Suur-Saimaan korkeimman rannan tason tuntumassa ja on siten tyypillisen kampakeramiikan aikainen (n. 6000-5600 eKr.), mikäli löydöt ovat alkuperäisellä paikalla.

Kävin paikalla yhdessä virolaisen arkeologin Aivar Kriiskan kanssa 8.9.1998.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu.

LAPPEENRANTA 22 RUTOLA-SHALAHTI 1

Mjtunnus: 405010022
Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6768 800 E: 556 307 Z: 81 ±1 m
X: 6771 640 Y: 3556 500

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi

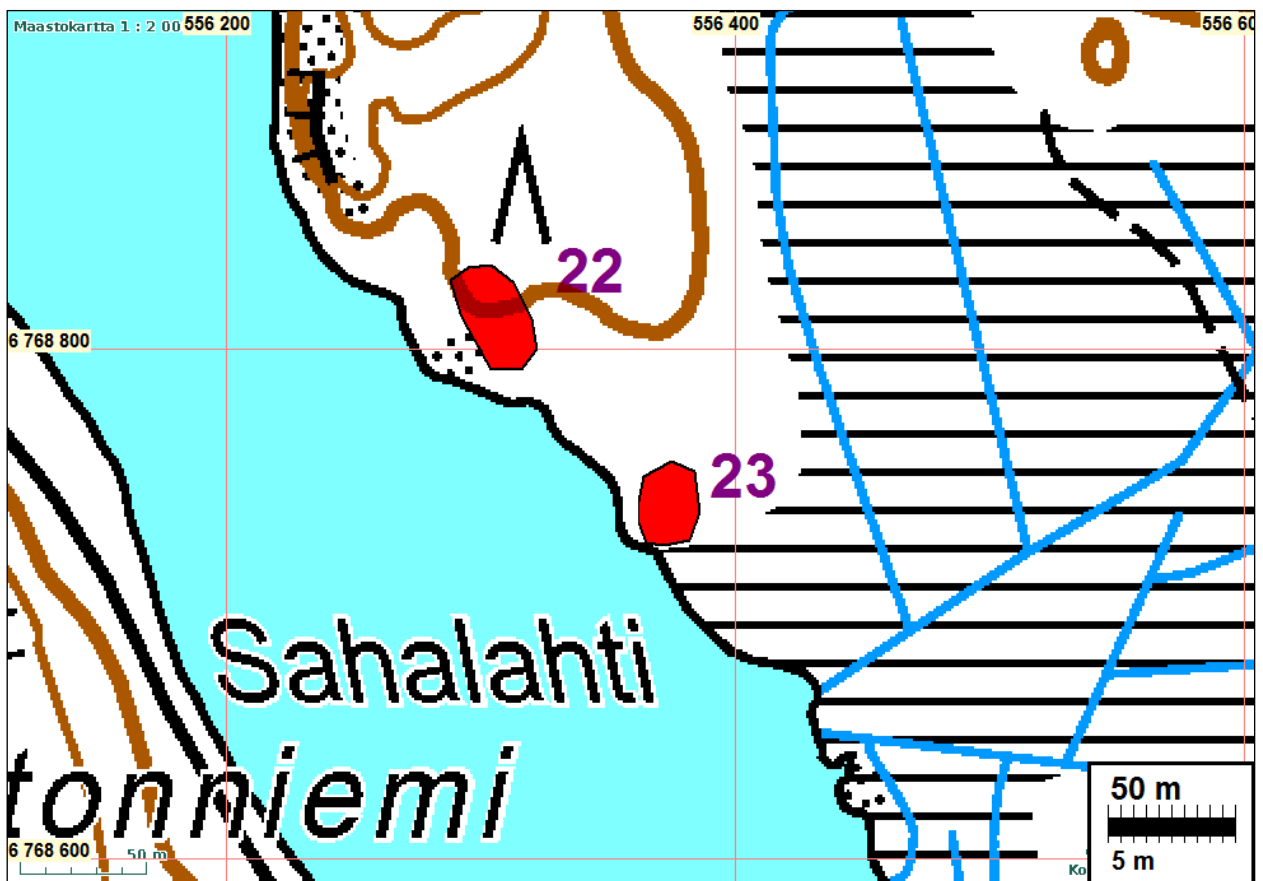
Löydöt: KM 31246:1, 9 g, 4 kpl, saviastian paloja, diar. 30.11.1998, Kivimurskasekoitteisia palasia, jossa yhdessä kuoppa-kampaleimakoristelua ja sisäpinnassa kuopan kohdalla sormenjälki. Yksi pala on asbestisekoitteinen, kulunut ja pyörästynyt ja siinä erottuu leveä kampaleima.:2, 1 g, 5 kpl, palanutta luuta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.9 km W, Munteron länsipuolella, Munteronsuon länsipuolella, Rovonlahden kaakkoisosassa olevan Sahalahden koillisrannalla, pienen rantakalliopaljastuman koillispuolella metsässä.

Huomiot: Jussila 1998:
Paikka on koskematon ja ehjä. Se sijaitsee muinaisen Saimaan Kärenlammen lasku-uoman suulla, joka on tästä puolen kilometriä lounaaseen. Asuinpaikka on

muinaisessa niemikkeessä rantakallion takana olevalla hiekkaisella tasanteella. Kasvillisuus on paikalla sekametsää. Löydöt tulivat koekuopasta. Keramiikan perusteella paikka on tyypillisen kampakeramiikan aikainen, korkeussijainnin perusteella arvioituna tyypillisen kampakeramiikan loppuvaiheesta ehkä n. 5800-5500 eKr. Kulunut asbestikeramiikan pala vaikuttaa varhaiselta asbestikeramiikalta. Kävin paikalla 19.8.1998.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu.

Kuva v. 1998 / Jussila. Asuinpaikkatasannetta kallion takana. Luoteeseen.

LAPPEENRANTA 23 RUTOLA-SAHALAHTI 2

Mjtunnus: 405010023

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordina: N: 6768 731 E: 556 367 Z: 78 ±1 m
X: 6771 570 Y: 3556 560

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi

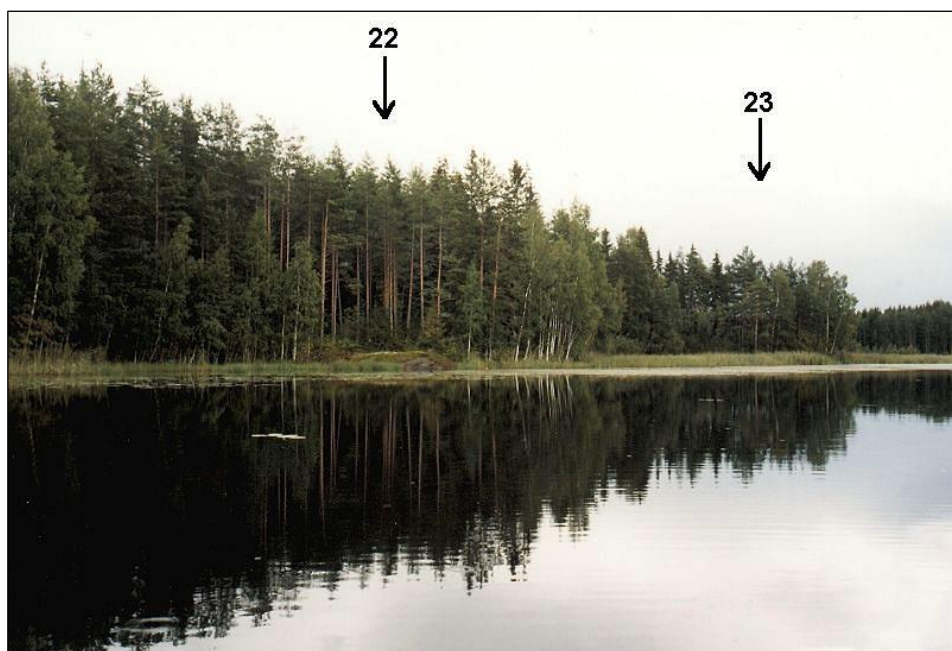
Löydöt: KM 31247:1, 1 g, 1 kpl, palanut luu, diar. 30.11.1998.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7.9 km W. Munteron länsipuolella, Munteronsuon länsilaidalla, Rovonlahden kaakkoisosassa olevan Sahalahden koillisrannalla, suon reunalla olevalla pienellä mäennyppylällä.

Huomioit: Jussila 1998: Paikka on koskematon ja ehjä. Munteronsuon ja Sahalahden välillä on pieni tasalakinen mäki, laajuudeltaan n. 30 x 20 m. Sitä ympäröi joka puolella suo tai soistuva korpimetsä ja lännessä Sahalahti. Mäki on muinainen pieni saari. Kasvillisuus paikalla on kuusivaltainen sekametsä ja maaperä hienoaineksinen hiekkamoreeni. Mäennyppylän laki on pari-kolme metriä Saimaan yläpuolella. Korkeuden perusteella paikka on varhaismetallikautinen. Parissa koekuopassa havaittiin pieniä palaneen luun muruja, joista otin yhden "sormissa pysyvän" isomman murusen talteen.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu.

Kartta s. 38

Kaakkoon. Asuinpaikat 22 ja 23. Kuva v. 1998 / Jussila

LAPPEENRANTA 24 RUTOLA-HIETARANTA 2

Mjtunnus: 405010024

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordina: N: 6769 280 E: 555 557 Z: 79 ±1 m
X: 6772 120 Y: 3555 750

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi, Jussila T 1998 inventointi

Löydöt: KM 31248:1, 10 g, 3 kpl, saviastian paloja, Jussila T 1998, diar. 30.11.1998, Reikäsekoitteista keramiikkaa, molemmat pinnat harjattuja, koristeena kuoppa. Ka III. Seinän paksuus 10 mm. :2, 2 g, 2 kpl, kvartsi-iskoksia. :3, 3 g, 17 kpl, palanutta luuta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 8.6 km W, Rovonlahden länsirannalla Halkosaaren tasalla, Kärmeniemen eteläpuolella 200 m, ja sinne vievän tien itäpuolella, tien kohdalla ja tiestä pari kymmentä metriä kaakkoon, tien kaarteeseen ja loivan alamäen kohdalla. Rannasta n. 60 m.

Huomiot: Jussila 1998:
Paikka on koskematon ja ehjä. Tien kohdalla ei löytöjä ole. Rannan suuntaan paikka rajautuu matalaan muinaisrantatörmään. Etelässä paikka rajoittuu suppa/raviini-kuoppaan, joka ulottuu rannasta sisämaahan päin tien suuntaisesti. Raviini jakaa harjun kahtia ja tie kulkee tämän raviinilaakson kautta. Paikalla on loiva rinne joka tasaantuu asuinpaikan kohdalla. Asuinpaikka on ollut muinaisessa niemikkeessä. Maaperä paikalla on lajittunut hiekka ja kasvillisuus mäntyvaltainen sekametsä. Korkeuden perusteella asuinpaikka on myöhäiskivikautinen (n. 5000-4500 eKr). Keramiikkalöytö tukee rantakronologia-ajoitusta. Pari metriä ylempänä on asuinpaikka 24 / 2.

Paikalla käydessäni 9.9.1998, oli mukana arkeologit Petro Pesonen ja Aivar Kriiska

Ajo-ohje: Lappeenrannasta Mikkelin suuntaan 3.8 km. Lemmin risteyksen jälkeen vielä 200 m, jolloin vasemmalle Rehvalahdentielle, jota 350 m ja sitten oikealle Hämeenlahdentielle, ajetaan runsaat 300 m ja seuraavasta oikealle alas, taas 300 m ja seuraavasta risteyksestä loivasti vasemmalle asuinpaikan 24/2 ylitse loivaan alamäkeen jossa loiva kaarre vasemmalle. Asuinpaikka tien oikealla puolella.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu. Rajaus v. 1998 mukaisesti - kuten muinaisjäännösrekisterissä.

Kartta s. 38

LAPPEENRANTA 24 /2 RUTOLA-HIETARANTA 3

Mjtunnus: 405010024

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6769 290 E: 555 507 Z: 82 ±1 m

X: 6772 130 Y: 3555 700

Tutkijat: Jussila T 1998 inventointi, Jussila T 1998 inventointi

Löydöt: KM 31249:1, 12 g, 1 kpl, saviastian reunapala, Jussila T 1998, diar. 30.11.1998, Reuna tasainen ja suora, reunan paksuus 12 mm. Reunan päällä, ulkolaidalla punainen juova. Ulkoseinässä karstaa, seinä lohkeillut, koristeeton. Sekoitteena kivimurska. :2, 45 g, 31 kpl, saviastian paloja, Yksi isompi pala ja muruja. Ulkoseinässä karstaa. Koristeena tiheään painettuja kampaleimoja. Seinän paksuus 11-12 mm. Sekoitteena kivimurska. :3, 5 g, 5 kpl, saviastian pala, Koristeettomia muruja, joissa sekoitteena asbestia. :4, 10 g, 2 kpl, saviesineen kappaleita, Kaksi poltettua saven kappaletta. Mahdollisesti idolin tai muun saviesineen katkelmia. Toisessa mahdollisia kasvipainanteita. :5, 6 g, 1 kpl, kiviesineen kappale, Hiotun kiviesineen kappale, tummaa kiveä. :6, palanut luu. :7, 3 g, 1 kpl, kvartsiesine, mitat 23x19x7 mm. :8, 130 g, 24 kpl, kvartsi-iskoksia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 8.7 km W. Rovonlahden länsirannalla Halkosaaren tasalla, Kärmeniemen eteläpuolella 200 m, ja pääosin sinne vievän tien pohjoispuolella, tien kohdalla, etelään kaartuvan tien risteyksestä n. 30 m pohjoiseen kaartuvan tien suuntaan, loivan rinteen laella.

Huomiot: Jussila 1998:

Paikka on suureksi osaksi ehjä ja koskematon. Kevytrakenteinen mökkitie halkaistaa asuinpaikan. Löydöt tehtiin tien pohjoispuolella olevasta ojasta. Asuinpaikkaa on tien molemmin puolin, suurin osa tien pohjoispuolella. Eteläpuolella on tien ja raviinilaakson välissä muutaman metrin levyinen tasanne, jossa siis asuinpaikkaa voi vielä olla.

Asuinpaikka on Suur-Saimaan korkeimman rantatason yläpuolella, joten se ajoittuu n. 4000 eKr. tienoille. Paikalta löydetty keramiikka: Kal:2 ja Il:1 tukevat ranta-ajoitusta. Asuinpaikan pohjoisraja jäi epäselväksi, mutta paikka ei ulottune 100 m kauemmaksi pohjoiseen, koska siellä maasto laskee ja muuttuu kiviseksi. Tien ojan intensiivisen tarkastelun ja satunnaisen koekuopituksen perusteella tämän asuinpaikan ja alempana olevan asuinpaikan välillä lienee löydötön vyöhyke. Maaperä hiekkaa, kasvillisuus mäntyvaltainen sekametsä. Kävin paikalla yhdessä arkeologien Aivar Kriiskan ja Petro Pesosen kanssa 9.8.1998.

Ajo-ohje: Lappeenrannasta Mikkelin suuntaan 3.8 km. Lemin risteyksen jälkeen vielä 200 m, jolloin vasemmalle Rehvalahdentielle, jota 350 m ja sitten oikealle, ajetaan runsaat 300 m ja seuraavasta oikealle alas, taas 300 m ja seuraavasta risteyksestä loivasti vasemmalle. Asuinpaikka heti risteyksen jälkeen.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu. Rajaus v. 1998 mukaisesti - kuten muinaisjäännösrekisterissä.

Kartta s. 38

LAPPEENRANTA 37 HIEKKANIEMI

Mjtunnus: 405010037

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6773 379 E: 567 992 Z: 79 ±1 m

X: 6776 220 Y: 3568 190

Tutkijat: Bilund A 1997 tarkastus

Löydöt: KM 30564:1, saviastian paloja, Bilund A 1997, diar. 29.10.1997.:2, kvartsi-iskoksia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 5.2 km NE.

Huomiot: Antti Bilund 1997:

Havaitsin asuinpaikan retkeillessäni maastossa Lappeenrannan Kauskilan kaivausten aikana kesäkuussa 1997.

Asuinpaikka sijaitsee noin 3 km pitkän ja kilometrin levyisen Tuosa-nimisen saaren kaakkoispäässä. Saari on enimmäkseen kallioista moreenimaata, mutta kaakkoisniemenkärki on nimensä mukaisesti suurelta osin hiekkaa. Löytöpaikka on saaren eteläisimmästä kärjestä noin 250 m luoteeseen, Hiekkaniemen lounaisrannalla, 35 m niemeen lounaasta tulevan pengertien päästä pohjoiseen. Löydöt on kerätty vanhan hiekkakuopan koillisseinämästä noin kymmenen metrin matkalta.

Muulla hiekkakuopan seinämät ovat enemmän tai vähemmän sammaloituneet. Noin kymmenen metriä löytökohdalta itään on likimain 7 m läpimittainen, pyöreähkö, hyvin matala painanne. Se voisi olla asumuspainanne, mutta varmana sitä ei voi pitää. Painanne on ehjä.

Asuinpaikka sijaitsee 2-3 m nykyisen järven pinnan yläpuolella tasanteella, joka on mahdollisesti paj astunut veden alta heti Vuoksen syntymisen jälkeen. Tasanteen reunat laskevat (siitä osin kuin niitä on vielä jäljellä) suoraan Saimaaseen, paikoin jyrkästi, paikoin loivemmin. Maastosijaintinsa perusteella asuinpaikka voi siis olla kivi- tai varhaismetallikautinen. Paikalta löytynyt keramiikka on ohutseinäistä, pinaltaan jonkin verran naarmutettua tai uurteista ja ainekseltaan niukka- ja hienosekoitteista (asbestisekoite). Sen perusteella asuinpaikka ajoittuu todennäköisimmin varhaismetallikaudelle tai kivikauden lopulle. Myös iskosten lähes täydellinen puuttuminen tuntuisi viittaavan myöhäiseen ajoitukseen.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Asuinpaikka sijaitsee 2-3 m Saimaan pinnan yläpuolella tasaisella hiekkakankaalla, joka muodostaa länteen pistävän niemekkeen Hiekkaniemen lounaisrannalle. Niemekkeen reunat laskevat melko jyrkästi järveen luoteessa ja lounaassa, loivemmin etelässä ja varsinkin kaakossa, missä on kauempana alavaa kosteikkoa.

Koillisessa tasaista kangasta rajoittaa matala kallio noin 50 m päässä. Niemekkeen eteäreunalle tulee lounaasta pengertie, joka erottaa pohjoispuolisen vesialueen Kaukaan tehtaiden jätevesialtaaksi. Sen pohjoisrannalla on puiden varastointikenttä ja teollisuuskaatopaikka. Niemekkeen lounaisranta tien päästä luoteeseen, lähelle niemekkeen kärkeä on kaivettu suurelta osin hiekkakuopaksi. Kuopassa kasvaa nyt nuorta metsää. Lisäksi tasanteen reunoja kiertää vanhempi, melko pahoin luhistunut kaivanto (ilmeisesti 2. maailmansodan aikainen varustus), jota on jäljellä hiekkakuopan pohjois- ja koillispuolella ja paikoin kuopan reunalla. Hiekkakuopan koillispuolinen alue on (em. kaivantoa lukuun ottamatta) ehjää, ja siellä kasvaa vanhaa mäntymetsää. Maaperä on löytökohdalla ja todennäköisesti muuallakin karkeahkoa, vaihtelevasti soran sekaista hiekkaa.

Laajuuden arviointiperuste: Arvioitu laajuus (200 M²) sisältää todettujen löytökotien lähiympäristön. Jos asuinpaikka on ulottunut lähelle nykyistä rantaviivaa (mikä on erittäin todennäköistä), sen laajuus on ollut ainakin 500-1 000 M². Jos se ulottuu itään ehjälle alueelle (mahdollinen painanne) on sitä siellä jäljellä ainakin saman verran.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Hiekkakuoppa ja muut kaivannot ovat tuhonneet asuinpaikan rantaa lähinnä olevan osan, eikä kohde nykyinen maankäyttö huomioon ottaen ole muutenkaan kovin edustava. Ehjää asuinpaikkaa saattaa kuitenkin olla vielä runsaastikin jäljellä.

Ehdotus suoja-alueeksi: Tasainen alue löytökohdan (eli hiekkakuopan ja muiden kaivantojen itäreunan) ja koillisessa olevan kallion välissä. Havaintomahdollisuudet: Heikohkot. Kaivannotkin enimmäkseen kasvillisuuden peitossa.

Jussila 2012: paikkaa ei tarkastettu.

LAPPEENRANTA 51 TENHAMOINLAHTI

Mjtunnus: 1000006553

Rauh.lk: 2

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6769 370 E: 556 737 Z: 1, paikannus ± 79 m

X: 6772 210 Y: 3556 930

Tutkijat: Jussila T 2006 ja 2012 inventointi

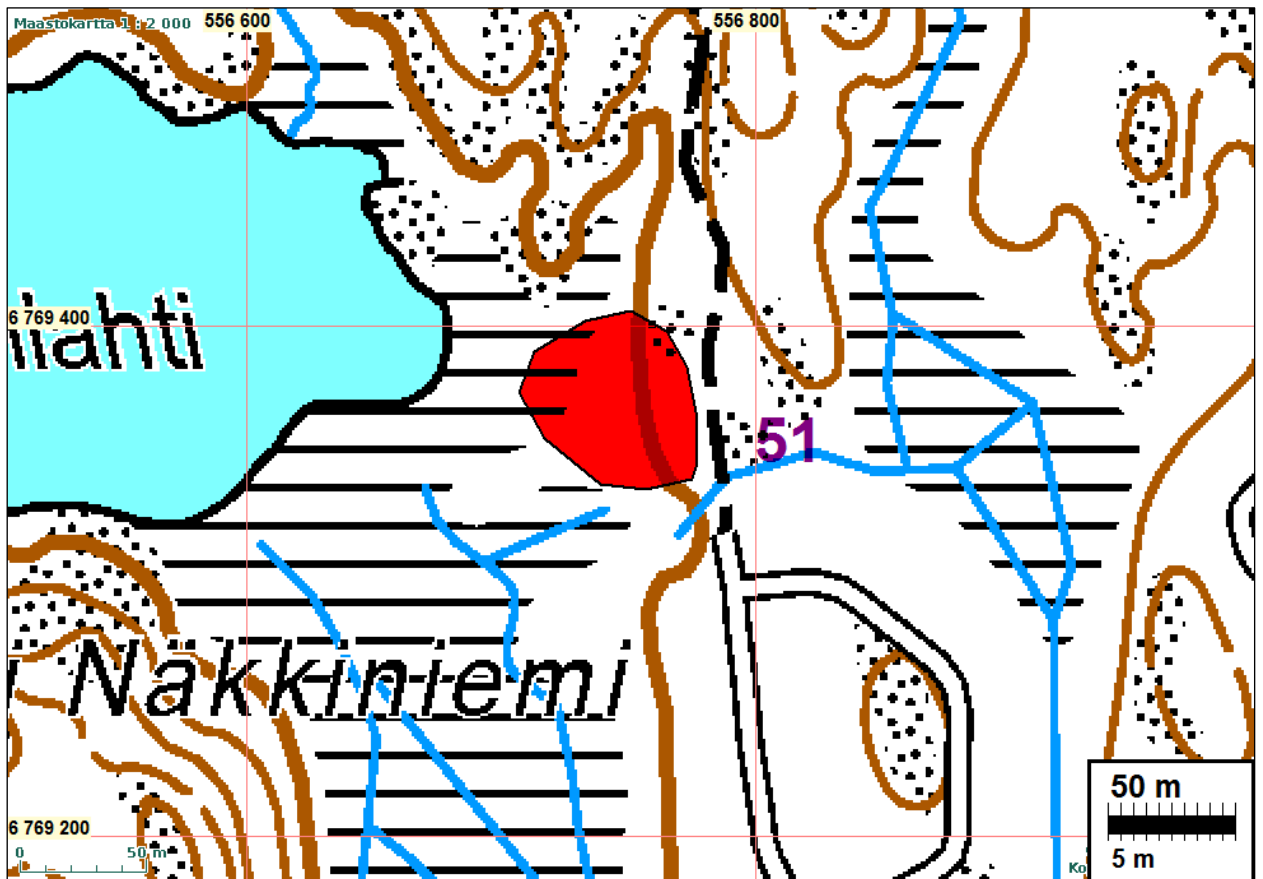
Löydöt: KM 35817:1, 22 g, 22 kpl, saviastian paloja, Jussila T 2006, diar. 7.6.2006, koe-kuopasta, kivimurskasekoitteisia muruja, muutamassa isommassa palassa mo-lemmat pinnat jäljellä ja naarmupintaisia.:2, 1 kpl, palanutta luuta, koekuopasta.:3, 5 g, 1 kpl, kvartsi-iskos, koekuopasta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,4 km länteen. Rutolan pohjoispuo- lla olevan Munteronsuon pohjoispäässä olevan Tenhamoinlahden itärannalla, rannasta n. 40 m, loivahkosti rannasta nousevan rinteiden tasaisella ja suppeahkoa- laisella laella, rantaan vievän polun varrella, metsätien länsipuolella, purouoman pohjoispuolella.

Huomiot: Jussila 2006: Paikalla on pieni muinainen niemeke, jonka laella ja mahdollisesti vielä ylärinteellä on esihistoriallinen asuinpaikka. Löydöt tulivat yhdestä polun var-

teen tehdystä koekuopasta. Keramiikka vaikuttaa tekstiilikeramiikalta tms. varhaiselta varhaismetallikautiselta keramiikalta. Paikka on täysin kajoamaton ja ehjä.

Jussila 2012: Paikka on ehjä, mutta heti sen eteläpuolella on maasto rakennettu. Uusia havaintoja ei saatu, mutta v. 2006 havainnot vaikuttavat edelleen relevanteilta.

Asuinpaikan eteläosaa etelään.

Asuinpaikkaa länsi-kuoteeseen.

LAPPEENRANTA 53 HYÖTIÖNSAARI 3

Mjtunnus: 1000019793

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6773 020 E: 566 828 Z: 80

X: 6775 862 Y: 3567 025

Tutkijat: Jussila & Sepänmaa 2011 inventointi

Löydöt: KM 39103:1, 8,3 g, 1 kpl, kiviesineen katkelma, Jussila & Sepänmaa 2011, koekuopasta. Tiivistä tummaa kivilajia. Joitakin hiottuja pintoja - useimmat pinnat murtuneet. Mitat: 34 x 17 x 11 mm. :2, 19,1 g, 1 kpl, kivilaji-iskos, Koekuopasta. Harmaanvihreää kivilajia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 4,1 km koilliseen.

Huomiot: Jussila & Sepänmaa 2011:

Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 4.14 km koilliseen, Höytiönsaaren koillisosassa, Marjolan eteläpuolella, Marjolaan menevän tien itäpuolella olevan kumpareen laen luoteisreunalla.

Huomiot: Marjolaan menevän tien itäpuolella on laakea kumpare, jonka laen koillispuolella, hyvin loivassa rinteessä on nelisivuinen (pyöristynyt) matala painanne, jonka kaakkoisosassa on hieman syvemmällä rinteessä kuin matalampi luoteisosassa. Painanteeseen tehdystä koekuopasta löytyi hiottu kiviesineen kappale ja kivilaji-iskos (diabaasia/viherliusketta). Maaperä paikalla on sorainen hiekka. Painanteen lähiympäristö on ehjää metsämaata. Painanteessa n. 5 c paksu selvä podsol. Painanteen länsi-luoteispuolella on tien levennys, josta painanne n. 20 m päässä. Paikan rajaus on epäselvä. Kumpareen laelle ja hiekkamaaperäiselle etelä-kaakkoisrinteelle tehtiin runsaasti koekuoppia havaitsematta mitään. Painanteen

itä-koillispuolella, parin kymmenen metrin päässä maaperä muuttuu kivikkoiseksi. Luoteessa, tien varrella ja painanteesta kauemmaksi luoteeseen tehdyissä koekuopissa ei havaittu mitään. Oletettavasti paikka on melko suppea-alainen.

Jussila 2012: paikka on v. 2011 kuvatussa kunnossa.

Kartta s. 34 ja 35

LAPPEENRANTA 54 HYÖTIÖNSAARI 4

Mjtunnus: 1000019794

Rauh.lk: 2

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6773 015 E: 566 783 Z: 78 ±1 m

X: 6775 857 Y: 3566 980

Löydöt: KM 39104, 1,5 g, 1 kpl, saviastian paloja, Jussila & Sepänmaa 2011, Koekuopasta. Sekoitteena hienojakoista, lyhytkuituista asbestia.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 4.11 km koilliseen, Höytiönsaaren koillisosassa, Marjolan eteläpuolella, Marjolaan menevän tien länsipuolella, tien laitamilla olevan matalan törmän ala- eli länsipuolella, lähellä rantaa olevan törmän kaakkoispuoliselta tasanteelta.

Huomiot: Jussila & Sepänmaa 2011:

Paikalla on n. 77,5 m tasolla olevan törmän päällä tasanne, ennen kauempana olevaa ylempää törmää (jonka päällä tie). Kahdesta n. 5 m etäisyydelle toisistaan tehdystä koekuopasta tuli löytöjä: toisesta kvartsiydin, toisesta palanen tekstiilikeramiikkaa. Paikasta hieman kauemmaksi lounaaseen tehtiin runsaasti koekuoppia 100 matkalla länteen mutta niissä ei havaittu merkkejä esihistoriasta. löytöpaikan koillispuolella ylempi törmä kaartuu pohjoiseen ja sen päällä on suuria siirtolohkareita. On ilmeistä (mutta ei varmaa) että asuinpaikka rajoittuu kivien etelälounaispuoliselle melko suppealle alalle. Rajaus on kuitenkin arvio.

Jussila 2012: paikka on v. 2011 kuvatussa kunnossa.

Kartta s. 34 ja 35

LAPPEENRANTA 56 LAIHIANRANTA

Mjtunnus: 1000020533

Rauh.lk: 2

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6772 755 E: 571 075 Z: 78,7
X: 6775 597 Y: 3571 274

Tutkijat: Jukka Luoto 2012 tarkastus

Sijainti: Lappeen kirkosta 8 km itään
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Asuinpaikka sijaitsee Saimaan etelärannalla, Salpausselän rinteellä. 1950-luvulla vesirajasta on löytynyt keramiikkaa (ei tallessa). Hiekkarannan yläpuolella olevaa havumetsään tehtiin syksyllä 2012 useita koekuoppia. Kahdesta alimmasta koekuopasta löytyi kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä: keramiikkaa, kivettynyt somu, kvartsi ja hiiltä. Ilmeisesti kyseessä on tekstiilikeraaminen asuinpaikka.

Jussila 2012. Paikasta ei pintahavaintoja. Sen raja-alue on täysin arvio - mahdollinen tarkempi raja-alue ei tiedossa.

LAPPEENRANTA 80 HUHTINIEMI 2

Mjtunnus: 1000007994
Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen
Laji: hautapaikat: joukkohaudat

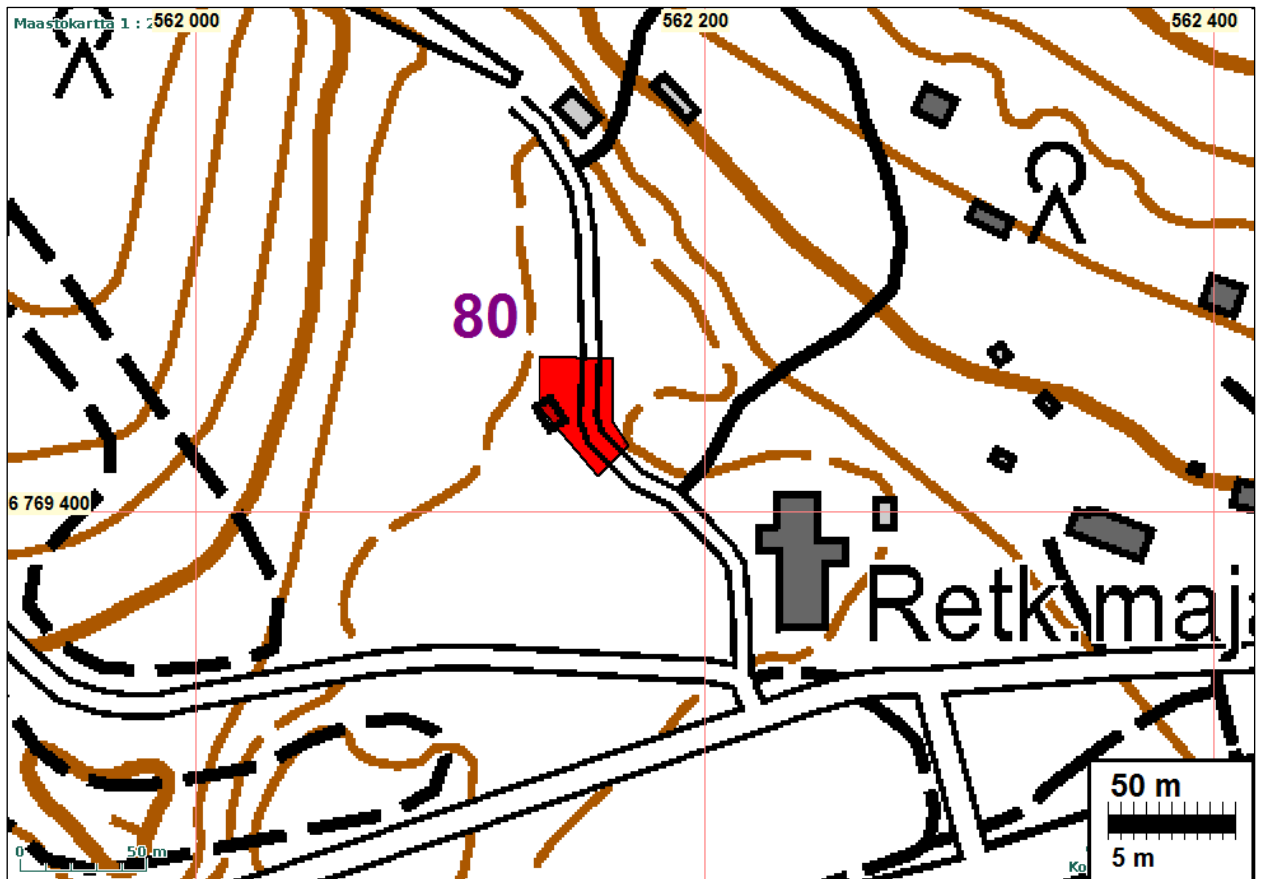
Koordin: N: 6769 440 E: 562 150
X: 6772 280 Y: 3562 345

Tutkijat: Mika Lavento / Helsingin 2006 kaivaus, Vesa-Pekka Herva & Mika L 2007 koekaivaus, Anna Wessman/Helsingin yliopisto 2009 koekaivaus

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 2,0 km länteen.
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Huhtiniemen leirintäalueen portin luona olevan huoltorakennuksen itä- ja pohjoispuolella on hautapaikka, jossa on vähintään 11 vainajan joukkohauta. Vainajat on haudattu pohjois-eteläsuuntaiseen riiviin kasvot itään päin. Oikeuslääketieteellisten tutkimusten perusteella vainajat ovat kaikki miespuolisia. Todennäköisesti kysymyksessä ovat sotilaat, jotka on haudattu 1800-luvulla. Haudoista on löytynyt ortodoksisia kasteritejä. Osa hautapaikasta on tutkittu, mutta alueella on vielä jäljellä vainajia. Vuonna 2008 tehdyn maatutkatutkimuksen perusteella hauta-alueen laajuus on ainakin 20 x 20 metriä. Huoltorakennuksen rakentaminen on todennäköisesti tuhonnut osan kalmistosta. Hauta-alueen poikki kulkee myös putkia ja kaapeleita. Huhtiniemen alueella tehdyissä arkeologisissa tutkimuksissa ei ole havaittu mitään vuoden 1944 tapahtumiin viittaavaa.

Jussila 2012: alue entisellään. Raja-alue muinaisjäännösrekisterin mukaisesti.

LAPPEENRANTA 132 LAPPEENRANNAN LINNOITUS

Mjtunnus: 1000001936

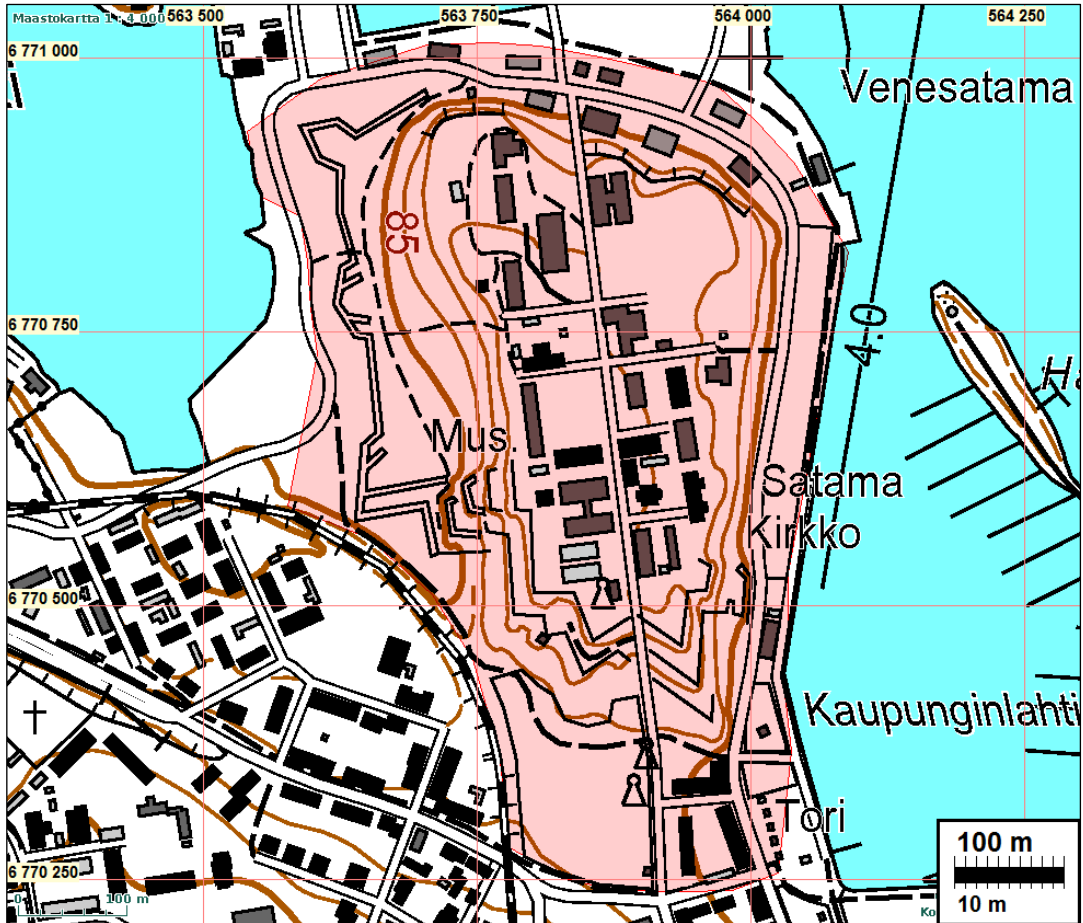
Rauh.lk: 1

Ajoitus: historiallinen
Laji: varustus: linnakkeet

Koordin: N: 6770 825 E: 563 933
X: 6773 666 Y: 3564 129

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 1,0 km pohjoiseen.
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Lappeenrannan kaupunki perustettiin vuonna 1649 nykyisen linnoituksenalueelle. Linnoituskaupungin rakentaminen aloitettiin Uudenkaupungin rauhan 1721 jälkeen. Linnoitustyöt jatkuivat 1720-luvulta 1740-luvulle. Lappeenranta jäi 1743 Venäjän puolelle rajaa. Venäläiset uudistivat linnoitusta. Suuria rakennustöitä tehtiin 1791-92 Aleksandr Suvorovin johdolla. Lappeenrannan linnoitus lakkautettiin 1810 ja linnoituksen alue jäi varuskunnan käyttöön.

Linnoituksen aluetta ei tarkastettu v. 2012 inventoinnissa.

LAPPEENRANTA 133 LAPPEENRANNAN LINNOITUS

Mjtunnus: 1000007474
Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen
Laji: asuinpaikka: kaupungit

Koordin: N: 6770 703 E: 563 837
X: 6773 544 Y: 3564 033

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 0,9 km pohjoiseen.
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Lappeenrannan kaupunki perustettiin Saimaaseen pistävälle niemelle vuonna 1639. Niemen länsirannalla sijaitsi aiemmin viipurilaisten markkinapaikka ja niemen eteläosassa Lappeen kirkko ja kirkkotarha. Vanha kaupunkialue on jäänyt pääosin 1720-luvulla rakennetun linnoituksen sisäpuolelle ja vallien alle. Kaupungin satama sijaitsi niemen länsirannalla. Lappeenrannan kaupunki perustettiin vuonna 1649 nykyisen linnoituksen alueelle. Linnoituskaupungin rakentaminen aloitettiin Uudenkaupungin rauhan 1721 jälkeen. Linnoitustyöt jatkuivat 1720-luvulta 1740-luvulle. Lappeenranta jäi 1743 Venäjän puolelle rajaa. Venäläiset uudistivat linnoitusta. Suuria rakennustöitä tehtiin 1791-92 Aleksandr Suvorovin johdolla. Lappeenrannan linnoitus lakkautettiin 1810 ja linnoituksen alue jäi varuskunnan käyttöön. Kaupungin isoavihaa vanhemmat säilyneet kaupunkiarkeologiset kulttuurikerrokset ovat muinaismuistolain rauhoittamia. Museovirasto teki vuonna 2003 Lappeenrannan kaupunkiarkeologisen inventoinnin, jossa määriteltiin, millä tonteilla muinaismuistolain rauhoittamat kulttuurikerrokset ovat todennäköisesti säilyneet. Kaupunginniemen (linnoituksen) länsirinteessä on tehty joitakin arkeologisia kaivauksia.

Kartta ed. sivulla

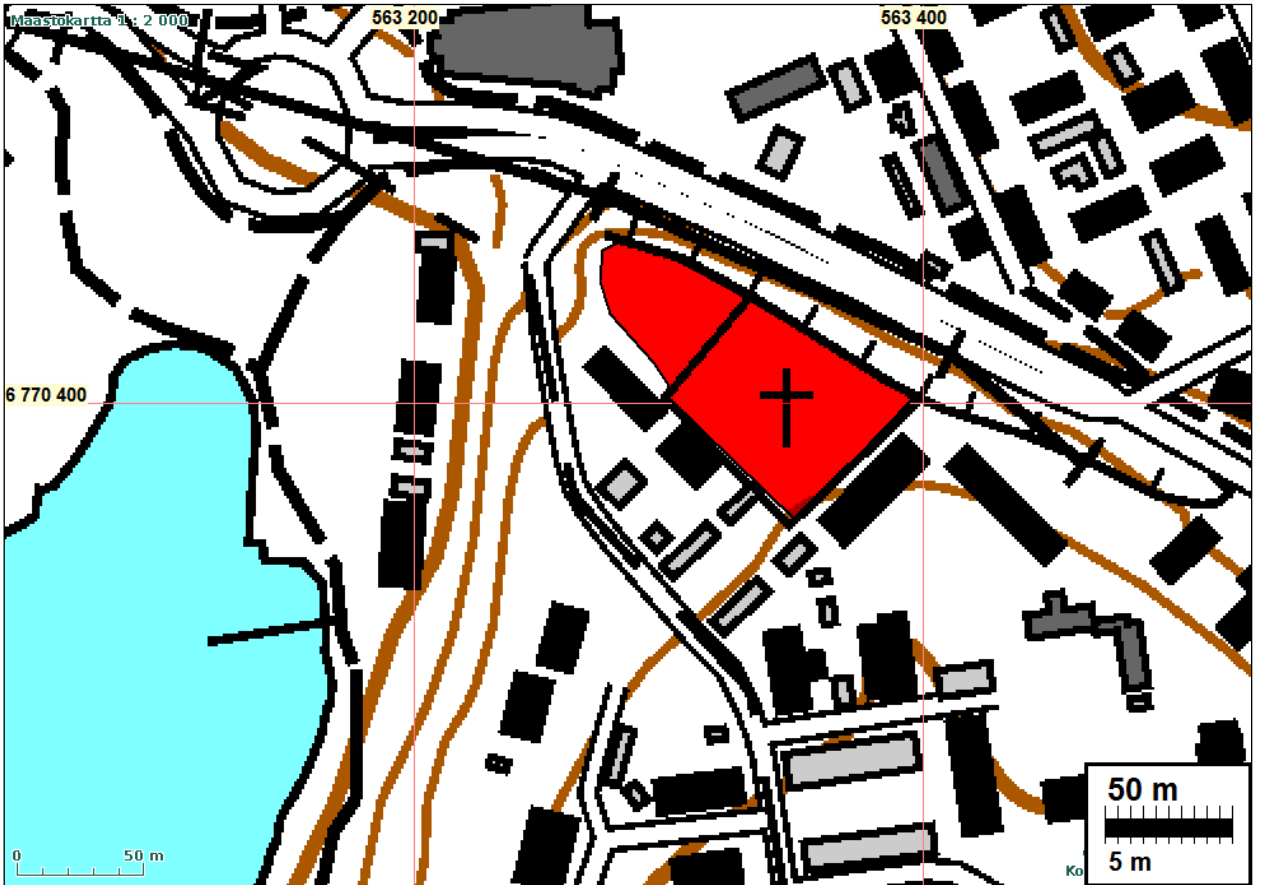
LAPPEENRANTA 168 PALLON HAUTAUSMAA

Mjtunnus: 1000007974
Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen
Laji: hautapaikat: hautausmaat

Koordin: N: 6770 400 E: 563 340
X: 6773 241 Y: 3563 535

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 1,0 km luoteeseen.
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Pallon ortodoksinen hautausmaa sijaitsee Leirin kaupunginosassa Taipalsaarentien eteläpuolella. Hautausmaa perustettiin 1700-luvulla ja viimeinen haudaus tehtiin poikkeusluvalla vuonna 1900. Aluetta hoidetaan nykyään puistona. Havaintoja ihmisluista on tehty hautausmaata laajemmalla alueella, ja on todennäköistä, että hautoja on myös mm. hautausmaan luoteispuolisessa rinteessä.
Jussila 2012: paikkaan rajaus edellyttäisi tarkempia tutkimuksia. Rajausarvio on tehty muinaisjäännösrekisterin kuvauksen perusteella, siihen sisältyy puisto ja sen luoteispuolista aluetta. Rajaus on siis luoteisosaltaan karkea ja alustava.

LAPPEENRANTA 184 PONTUKSEN KAIVANTO

Mjtunnus: 1000005133

Rauh.lk: 1

Ajoitus: historiallinen

Laji: kulkuväylät: kanavat

Koordin: N: 6772 302 E: 570 804

X: 6775 143 Y: 3571 002

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 7,1 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Vuosina 1607-1608 alettiin kaivaa kanavaa Saimaalta Suomenlahdelle, muttahanke jäi kesken. Syntynyt kaivanto tunnetaan Pontuksen tai Juustenin kaivantona. Kanava näkyy maastossa noin 500 m pitkänä uomana, joka suuntautuu Saimaan etelärannasta ensi itään ja kaartaa sitten lounaaseen päättyäkseen suohon. Kaivannon leveys vaihtelee 10 ja 16 metrin välillä ja sen syvyys on 1-9 metriä. Kaivannon reunoilla on kasattuja, ilmeisesti luiskien vahvistamiseen tarkoitettuja kiviä. Kaivannon yli kulkee junarata ja maantie.

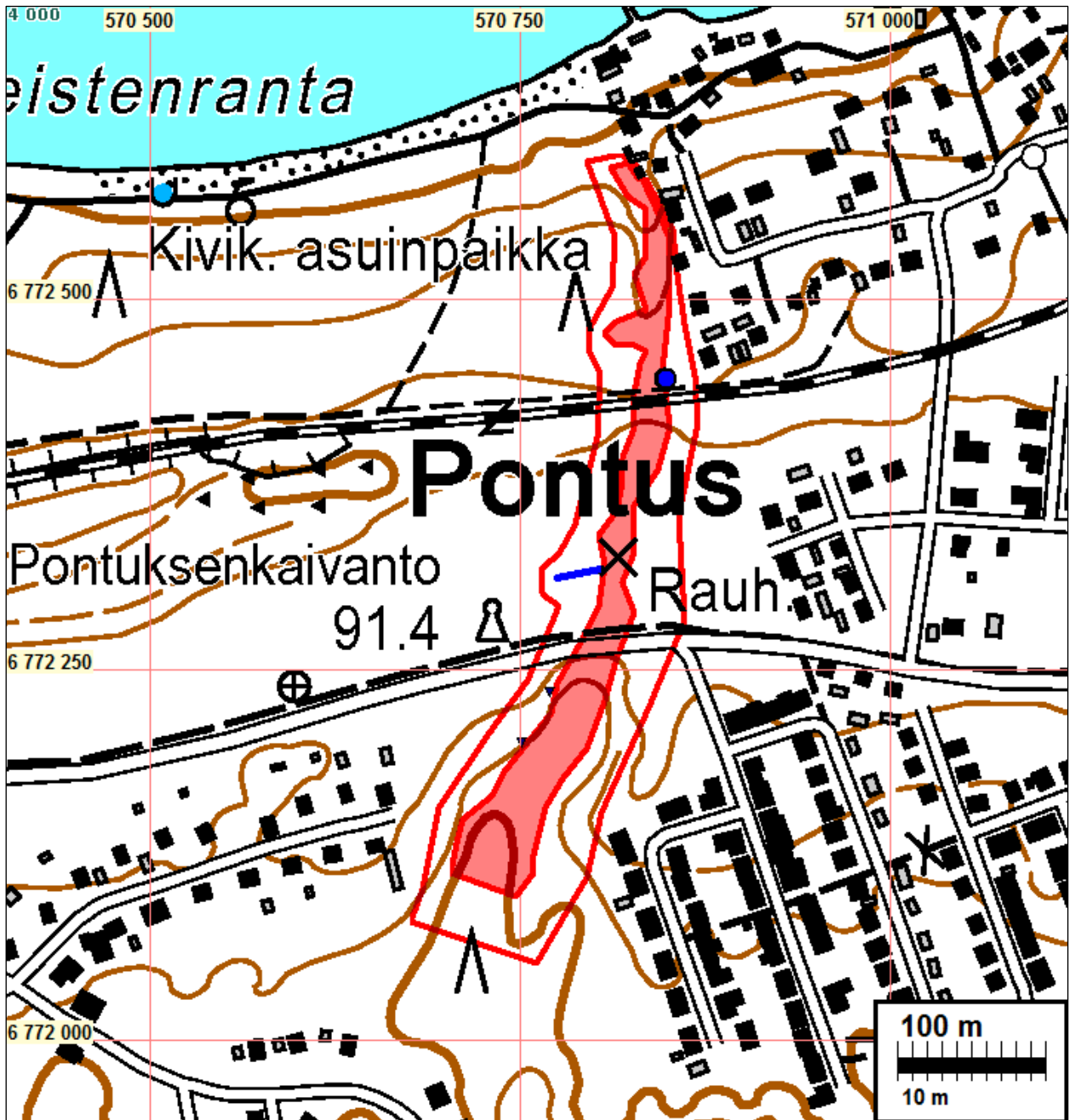
Laakso & Sepänmaa 2012:

Alue on Salpausselkää ja kasvaa kauttaaltaan mäntymetsää. Havainto-olot olivat hyvät ja kaivanto erottui maastossa selkeänä. Kaivannon rajat mitattiin gps:llä sen reunojen päältä molemmin puolin.

Pohjoinen-etelä-suuntaisen kaivannon katkaisevat sen pohjoisosassa Lappeenranta-Joensuu-rautatie ja eteläosassa paikallistie pengerryksineen. Muuten muinaisjäännös on hyvin säilynyt. Sen pohjoispään itäreunalla on taloja tai niiden ulkorakennuksia rakennettu aivan kiinni kaivannon reunaan. Eteläpäässä kaivanto muuttuu epämääräisemmäksi yhtyessään luontaiseen syvänteeseen.

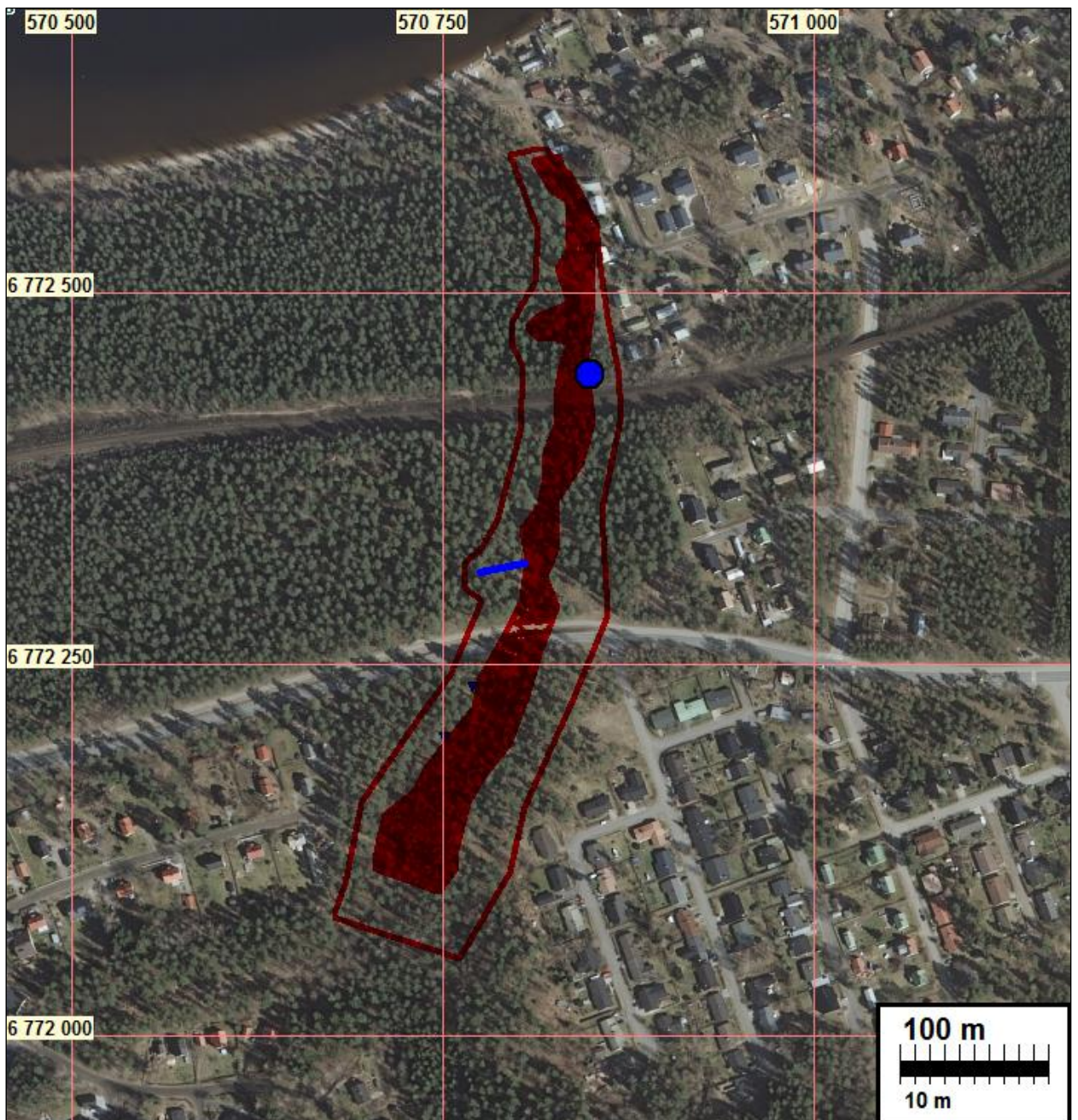
Kaivannon pohjalla, heti rautatien pohjoispuolella kohdassa N 6772445 E 570848 on puisella ristillä ja metallisella aidalla merkitty Juosi Musto -nimisen henkilön hauta, joka liittyy vuoden 1918 sotaan.

Kaivannon puolimaissa, kiinni sen länsisivussa, todettiin kohdasta N 6772318 E 570805 kohtaan N 6772312 E 570775 ulottuva kaivantoon nähden poikittainen matala ja vaatimaton taisteluhauta (1918?). Hieman etelämpänä kaivannon samalla sivulla on kaksi epämääräistä (maanotto-?) kuoppaa. Pohjoisemman (N 6772235 E 570770) halkaisija on n. 2 metriä ja eteläisemmän (N 6772201 E 570751) laajuus 4 x 2 metriä.

Kaivanto kokopunaisella ja ehdotettu muinaisjäänösrajaus punainen viiva. Hautapaikka sininen pallo, taisteluhauta sininen viiva. Alla kuva: Pontuksen kaivantoa radalta etelään.

Kaivanto kokopunaisella ja ehdotettu muinaisjäänösrajaus punainen viiva. Hautapaikka sininen pallo, taisteluhauta sininen viiva.

Hautapaikka - Ville Laakso dokumentoi.

Taisteluhaudan jäännettä.

LAPPEENRANTA 257 HÖYTIÖNSAARI 5

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka: asumuspainanne

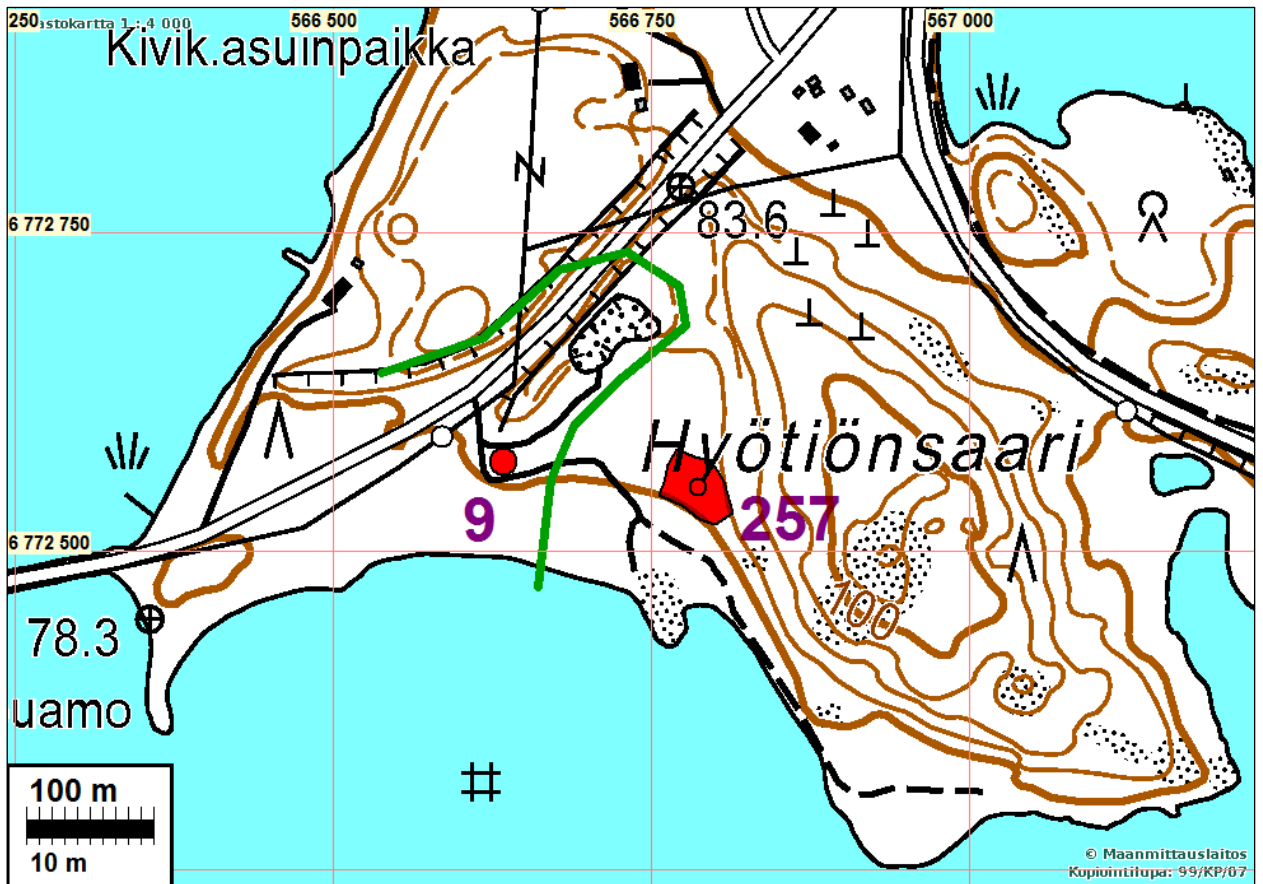
Koordin: N: 6772 550 E: 566 787 Z: 82 ±1 m
X: 6775 392 Y: 3566 984

Tutkijat: Jussila T 2012 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 3,8 km koilliseen.

Huomiot: Jussila 2012: Paikalla on asumuspainanne koordinaattien osoittamassa kohdassa. Sen koko on n. 7 x 4 m. ja se on lähes nelisivuinen. Painane on muinaisrantatörmän päällä hieman kauempana törmän reunasta - n. 10 m. painanteen vieressä on kaksi isohkoa resentiä kuoppaa - maanottokuoppia tai mahdollisesti korsuntapaisen jäänne. Painanne on kuitenkin ehjä ja se ympäristö on em. kuoppia lukuun ottamatta ehjää. Painanteeseen tehdystä koekuopasta tuli tyypillistä kampakeramiikkaa - koekuopassa selkeä podsol maannos. Paikalla on 80 m korkeuskäyrää noudatteleva, parisen metriä korkea muinaisrantatörmä, jonka päällä tasanne ehkä n. 82 m tasolla. Asuinpaikan luoteispuolella törmä on vallimainen ja maasto laskee hieman sen takana. Asuinpaikan kaakkoispuolella törmä ja tasanne hiipuu jyrkkään rinteeseen. Maaperä on hieno hiekka. Metsä on nuorta koivu- ja mänty-metsää. Asuinpaikan alueella on kuitenkin maaperässä selkeä podsol, joten pääosin maaperä on häiriintymätöntä. asuinpaikan rajausta on tehty topografian perusteella.

Asumuspainanne etualalla ja lapio siinä pystyssä. Painanne erottuu kuvassa huonosti, mutta maastossa hyvin. Luoteeseen.

Painanne taaempana vas, missä lapio, oik. rantatörmä ja siinä resentti kuoppa. Etelään.

Painanne vas etualalla, oik resentin kuopan reunaa.

Löytöpaikat

LAPPEENRANTA 18 TYYSTERNIEMI

Mjtunnus: 405010018

Rauh.lk: 3 (ei ole suojelukohde)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6770 460 E: 562 904 Z: 80, paikannus ±50 m

X: 6773 300 Y: 3563 100

Tutkijat: Miettinen T 1974 inventointi

Löydöt: E-KM 95, 3 kpl, hiokivi, K. E. Appelberg 1919, Maata kaivettaessa. saviastian pala, Maata kaivettaessa.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta 1.4 km W.

Huomiot: Tyysterniemen S-kärki. Mahdollinen asuinpaikka on tuhoutunut.

Miettinen 1974:

Tyysterniemi sijaitsee Lappeenrannan luoteispuolella n. kilometrin päässä sen keskustasta. Taipalsaareen menevä tie kulkee sen yli. Tyysterniemen tyvi on matalaa, niemi on ollut saarena Suur-Saimaan aikana.

K. E. Appelberg on lahjoittanut Etelä-Karjalan museoon 3 hioiniveä (EKM 95 a.b.c.) ja "suuremman määrän saviastianpalasia ym." (EKM 96), jotka tulivat esille v. 1919 kaivettaessa maaperä Tyysterniemessä paikoilla. jossa on 1700-1800-lukujen vaihteessa sijainnut venäläisen Saimaan sotalaivaston (1788-1808) rakennusryhmä. Kysymys on ilmeisesti Tyysterniemen eteläkärjestä, jossa nyt sijaitsee Viipurin Vaneritehdas. Jos paikalla on ollut kivikautinen asuinpaikka, on se tuhoutunut täysin - niemen kärkeä on tehdasta rakennettaessa laajennettu täyte- maalla eikä koko alueella liene neliometriäkään alkuperäistä maata näkyvillä. Etelä-Karjalan museon kortistossa ei ollut mainintaa näistä ilmeisestikin hukkaan joutuneista Tyysterniemen löydöistä.

LAPPEENRANTA 42 VOISALMI

Mjtunnus: 1000017723

Rauh.lk: 3 (ei ole suojelukohde)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6771 459 E: 562 305, paikannus ± 500 m
X: 6774 300 Y: 3562 500

Tutkijat: Miettinen T 1974 inventointi

Löydöt: E-KM 3265, 1 kpl, poikkikirves, H. Nenonen 1951, Mitat: 85 x 30 x 20, viherliusketta, hyvin hiottu.

Sijainti: Paikka sijaitsee Lappeenrannan keskustasta pari km NW.

Huomiot: löytöpaikka Voisalmenlahden S-rannalta, Tyysterniemen ja Voisalmensaaren välinen salmi.

Jussila 1998: Alue täysin rakennettua.

LAPPEENRANTA 137 LINNOITUS-LÄNSIRINNE

Mjtunnus: 1000010186

Rauh.lk: 3 (ei ole suojelukohde)

Ajoitus: kivikautinen

Laji:löytöpaikka

Koordin: N: 6770 699 E: 563 694 Z: 79
X: 6773 540 Y: 3563 890

Tutkijat: Jukka Luoto 2008

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Lappeenrannan linnoituksen länsilaidalta, liuskan juurelta löytynyt kivikirves. Alueelta ei havaittu mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittavaa. Liuskan juurelle on tuotu siirtomaata, joten esine on voinut kulkeutua myös sen mukana.